

Fagbladet

OFFICEREN

03 / JUNI 2024

BØRSEN I BRAND: EN SÆRLIG INDSATS

111 OFFICERER FORLOD FORSVARET I 2023
SEKUNDEREDE STILLINGER VED FN
SPRING STORM 24: XIII FIK BÅDE KAMP OG SEJR I ESTLAND
KAJ BIRKSTED – FOR STORT TIL DANMARK

www.hod.dk

INDHOLD

NR. 3/2024

Leder

Kort nyt

Børsen i brand:
En særlig indsats

111 officerer forlod Forsvaret

Tillidsrepræsentantseminar

Faglige Forklaringer

Jens Christian Kyser

XIII fik både kamp og sejr i Estland

Interview:
På støt atlantisk kurs

Boganmeldelser:
• For stor til Danmark
• Kampen for den liberale verdensorden

Verserende sager

Forsidefoto:
Michael Aagaard Jensen

Bagsidefoto:
Erik Luntang

Formand
Niels Tønning
niels@hod.dk

UDFORDRINGER ER DER STADIG NOK AF

HER PÅ LEDERPLADS OG SENERE I BLADET er det desværre nødvendigt igen at sætte fokus på den stadigt tiltagende fastholdelsesudfordring. Sidste år valgte 111 officerer at forlade Forsvaret før pension – den største uforudsete afgang i mands minde. Dette til trods efterlades jeg og mange medlemmer med den oplevelse, at forligskredsen – med de nu vedtagne fastholdelsestiltag – ikke har taget officersafgangen tilstrækkelig alvorligt, men primært tilgodeser konstabel- og sergentgruppen, hvilket det i øvrigt også er nødvendigt at gøre.

Det vil imidlertid nok være mindre klogt, hvis man tager for givet, at officerer er som hunde, der vil finde sig i alt fra en herre, der vanrøgter dem. Det er i den forbindelse værd at bemærke, at de fire officerer i artiklen på side 12 faktisk var glade for selve deres job, men at de har forladt Forsvaret på grund af de vilkår og omstændigheder, de bliver tilbudt.

Der er – bortset fra de mange mindre tiltag, der skal give en mere helstøbt HR-indsats – kun en ny bemanningsstrategi og øget honorering af fleksibilitet som positivt set kan have en fastholdende effekt. Men negativt set er skepsissen over for tiltagene i officersgruppen aktuelt større.

Umiddelbart ses vurderingen bag prioriteringen af tiltagene at være, at de forbedringer, som genop-

retningsplanen og en øget fastholdelse af de øvrige grupper vil skabe for officerens hverdag, vil være fastholdende nok i sig selv.

Men der er mange elefanter i rummet, som ikke vil være ukendte for læsere af denne spalte. Ved rigtigt at undlade en anstændig honorering af overenskomstansatte majorer og orlogskaptajners merarbejde, tjenestefridage og arbejdstidsneutralitet under efter- og videreuddannelser saver man i den gren, man skal sidde på, når den sidste tjenestemand om få år har undsluppet pensionsfælden.

Selv om kaldsoplevelsen i officersgruppen fortsat er næsten forbløffende høj, så viser de seneste år ganske tydeligt, at officerens tid, arbejdsvilkår og livsbalance har en højere pris, end Forsvaret er villigt til at betale. Den politiske automatreaktion, der henviser alle lønsspørgsmål til overenskomstforhandlingerne, er både letkøbt og forkert. Der laves ikke fordelingspolitik ved overenskomstbordet, så den store regulering af lønnen 1. april fastholder blot status quo og kompenserer på ingen måde for den højere belastning.

”

Når man dertil lægger, at man sætter evnen og viljen til at udøve god og ansvarlig ledelse i en regulær spændetrøje af åremålsansættelser, politisk mistillid, styringsregimer og manglende lokal rådgivning, så overrasker det ikke længere, at ikke alle søger karrieren, og at selv medlemmer af generalgruppen forlader skuden.

Når man dertil lægger, at man sætter evnen og viljen til at udøve god og ansvarlig ledelse i en regulær spændetrøje af åremålsansættelser, politisk mistillid, styringsregimer og manglende lokal rådgivning, så overrasker det ikke længere, at ikke alle søger karrieren, og at selv medlemmer af generalgruppen forlader skuden. Uden konkret adresse vil der erfaringsmæssigt - høj som lav - altid være en, der gerne vil være kalif i stedet for kaliffen. Men før eller siden vil man med Rip, Rap og Rup-effekten, hvor man omgiver sig med andre civile, der ligner én selv, og ikke mindst den aktuelle politiserende departementale fatwa mod militær know-how få skabt et flot, men uanvendeligt forsvar.

Slaget ikke er tabt, og udsigten til det får os ikke til at afstå fra kampen, men det haster med, at man politisk synligt anerkender, at officererne i både mængde og kompetencer er og vil vedblive at være nødvendige og afgørende for Forsvarets fremtid.

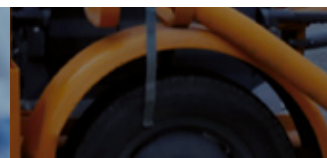

Foto: Claus Fisker

- Det er de mest spændende, udfordrende og meningsfyldte 10 år af mit arbejdsliv, siger Niels Tønning.

Mandag d. 20. maj havde han været formand for HOD i 10 år.

KONTINGENTET STIGER IKKE

HOD's kontingent reguleres normalt med nettoprisindekset to gange årligt. Men af flere årsager har hovedbestyrelsen valgt ikke at røre ved prisen denne gang, så kontingentet stiger altså ikke her til d. 1. juli.

Beskatning af tjenesterejser af over 12 måneders varighed

Der er faldet endelig afgørelse i en sag, der var mere end 18 måneder undervejs, hvor en officer blev opkrævet skat af ydelser efter en længerevarende tjenesterejse.

Af ligningsloven fremgår det, at der skal opkræves skat af time- og dagpenge på en tjenesterejse af mere end 12 måneders varighed. I den aktuelle sag var officeren på tjenesterejse, men det var ikke besluttet, hvornår rejsen skulle afsluttes. Derfor fortsatte tjenesterejsen i mere end 12 måneder, og officeren fik time- og dagpenge, uden at der blev trukket skat af dem.

Ved det efterfølgende årsskifte blev officeren kontaktet af FRS, der ville opkræve skat af den del af time- og dagpengene, som var udbetalt efter 12 måneder. Officeren havde på det tidspunkt fået ny stilling ved anden myndighed.

Det fremgår af PAV, at arbejdsgiver har en forpligtelse til at påse, at skattereglerne overholdes. Det betyder, at arbejdsgiver skal indeholde skat i forbindelse med udbetalingen af time- og dagpenge.

HOD klagede over den for sene opkrævning af skat efter tjenesterejsens afslutning og har fået medhold i klagen. Officeren bliver derfor holdt skadesløs i denne sag.

Det er desværre ikke ualmindeligt, at en sag trækker ud og først afsluttes, mange måneder efter at den er påbegyndt. Derfor er afslutningen på en sag ofte en stor lettelse for den officer, som er part i sagen og har gået i uvished i hele perioden.

Vær opmærksom på tilbagevirkende kraft

Der skal betales skat af ydelserne på en tjenesterejse af mere end 12 måneders varighed. Indeholdelse af skat kan ske med tilbagevirkende kraft i rejseperioden. Det kan betyde, at der ikke er mange time- og dagpenge tilbage at leve for, hvis der pludselig indeholdes skat for tidligere måneders ydelser.

Funktionstillæg

Hvis man ved, at man skal på en længerevarende tjenesterejse, er det en god ide at forhandle et funktionstillæg, som kan udligne, når beskatningen sætter ind efter 12 måneder.

PFA

Tirsdag d. 27. august kan du blive klædt bedre på til de sidste år på arbejdsmarkedet og på overgangen til pension eller efterløn – eller eventuelt et nyt job.

I samarbejde med PFA afholder HOD et **endags seniorseminar**, og det foregår fra 8:30 til 16:00 hos

PFA
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

Du må medbringe en ledsager, og deltagelse er gratis!

Du melder dig til via hod.dk

Hvis du har spørgsmål om beskatning af tjenesterejser, så kontakt konsulent Peter Sloth peter@hod.dk

BØRSEN I BRAND: EN SÆRLIG INDSATS

Røgen rejste sig over København. Tårnet væltede ned, dragefødderne smeltede og mure styrtede sammen. Samtidig var ønsket, at det hele skal kunne bygges op igen. For Kasper Grønning Iverssøn var branden i Børsen en af den slags indsatser, en beredskabsofficer kun har en eller to af i løbet af en karriere.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN

DET ER TIRSDAG MORGEN DEN 16. APRIL 2024.

Første vagthavende ved Beredskabsstyrelsen Sjælland er sektionsleder Kasper Grønning Iverssøn. Han har netop fået overdraget vagten på sit arbejde i Næstved, og han er kun lige ved at tænde sin computer, da telefonen ringer. Det er vagtassistenten fra hovedkvarteret i Birkerød. Han spørger, om Kasper Grønning Iverssøn har set dagens nyheder. Det har han ikke endnu.

- Han siger, jeg skal kigge, for der sker nok noget for mig i dag. Så går jeg ind og ser, at Børsen er i brand, fortæller han.

Omkring en halv time tidligere, klokken 07:36, er alarmen gået i den 400 år gamle bygning midt i København. Fire minutter senere er de første brandfolk fra Hovedstadens Beredskab på stedet. Der er ikke nogen røg at se i første omgang. Det ændrer sig dog hurtigt.

”

Det har gjort stort indtryk på mig, hvor meget Børsen betyder for rigtig mange mennesker, og så var det tydeligt, at der allerede var et stort mediemæssigt og politisk fokus på den her indsats. Det mindes jeg kun at have oplevet, da vi havde eftersøgning af Kim Wall.

Kasper Grønning Iverssøn

To alarmer

Kasper Grønning Iverssøn går ind i stabsrummet. Fra vagtrummet kan han høre, at noget er under opsejling. Så ringer hans vagttelefon.

- Det er en alarmoperatør fra politiet, som gerne vil have vores ledelses- og kommunikationsmodul ind til branden, fordi de har brug for at kunne samle indsatsledernes kræfter, fortæller han.

Ledelses- og kommunikationsmodulet er en lastbil med fast kasse og kontorfaciliteter indeni. Den ene del af kassen kan skydes ud, så der er god plads til, at indsatsledelsen kan operere derfra. Mens Kasper Grønning Iverssøn får kaldt sine folk sammen, ringer telefonen igen. Denne gang er det Hovedstadens Beredskab. Opgaven er vokset, og nu er der brug for yderligere slukningskapacitet, en tankvogn og en stor kompressor til at fylde røgdykkernes flasker.

Eskorte gennem København

Kort efter kører beredskabet i Næstved ud ad porten med horn og blink. Foran kolonnen kører Kasper Grønning Iverssøn i en af Beredskabsstyrelsens orange firhjuls-trækkere. Herefter kommer ledelses- og kommunikationsmodulet, en tankvogn og det, der i folkemunde bliver kaldt en brandbil, men som blandt fagfolk kaldes en autosprøjte eller ASP, samt en højtrykskompressor, tre ledere og 12 værnepligtige.

- Vi når ud på motorvejen, og så bliver vi kaldt op af politiet, som melder, at vi er blevet tildelt en politieskorte, fortæller Kasper Grønning Iverssøn.

Derfor mødes kolonnen med to motorcykelbetjente ved Folehaven ved indkørslen til København. Trafikken i hovedstaden er på dette tidspunkt i kaos. Der er morgen- trafik, og samtidig er store dele af den indre by spærret af på grund af branden.

- De to motorcykelbetjente kan virkelig deres kram.

De får lavet en korridor til os, så vi kommer frem i et godt tempo. Vi bliver mere eller mindre kørt til porten af Børsen, fortæller Kasper Grønning Iverssøn og fortsætter.

- Store dele af Børsen er på dette tidspunkt i brand. Vinduerne er for længst sprængt, og når man kigger ind, kan man kun se ild. Stilladset står som et udbændt skelet, der krøller ind over bygningen, fortæller han. Hovedstadens Beredskab kæmper på dette tidspunkt hårdt for at redde værdier og begrænse brandens udbredelse, så den ikke når den 'raske' del af bygningen.

Ved rytterstatuen af Frederik VII foran Christiansborg er der lavet et opmarchområde, hvor indsatsledelsen skal have opstillet det mobile kontor, Beredskabsstyrelsen har med. Det bliver en opgave for anden vagthavende.

- Den første, jeg møder derinde, er en tidligere kollega fra Beredskabsstyrelsen Sjælland, som nu arbejder ved Hovedstadens Beredskab. Mange af de ledere, vi møder derinde, er faktisk nogle, vi kender i forvejen. Den skadesstedsleder, jeg bliver underlagt, har jeg selv været leder for engang. Det gør, at vi meget hurtigt kan tale åbent og ærligt om indsatsen. Det synes jeg giver en flyvende start, fortæller han.

Brændende fragmenter

Kasper Grønning Iverssøn kan straks se, at dette ikke er en brand, der bliver slukket lige med det samme. Han bliver hurtigt sat ind i tingene og får at vide, at der er brug for, at de hjælper med at få reddet uvurderlige kunstgenstande ud af Børsen. Det får han sat sin tredje vagthavende og et hold af sine værnepligtige til.

- Lige da jeg ankommer og får min befaling, begynder de barakker, hvor håndværkerne har holdt til, at ryge, og der blæser en masse brændende fragmenter over på nabobygningerne. Jeg når lige at tænke, at det her er godt nok voldsomt, og det skal vi have gjort noget ved. For hvis branden spreder sig til nabobygningerne, så bliver vi fuldstændig lagt ned, fortæller han.

Hvornår styrter det sammen?

Sammen med skadesstedslederen går han fra Rytterstatuen og højre om Børsen ad Slotsholmsgade. Det er den smalle gade mellem Børsen og en række bygninger tæt på Christiansborg, som huser flere ministerier. Fra Børsens brændende mure til bygningerne på den anden side er der 20-25 meter. Den voldsomme strålevarme fra Børsen har antændt håndværkerbarakkerne, der står i gaden. Samtidig er luften fyldt med aske og gnister, som lander på bygningerne modsat Børsen.

- Der er brandslanger, brandbiler og brandfolk over det hele, og jeg går på det modsatte fortov og tænker "hvornår styrter de her mure sammen?", fortæller han.

En del af det, der komplicerer indsatsen, er, at der er et stort ønske om, at Børsen skal kunne genopbygges. Derfor vil man gerne beholde nogle af de gamle mure, som er meget påvirkede af varmen fra branden.

- Havde det været en almindelig industribygning, så ville man nok have væltet det hele, men her forsøger man

at bevare, hvad bevares kan, fortæller Kasper Grønning Iverssøn.

Han får til opgave at få slukket barakkerne og får sat et hold til at sikre taget på nabobygningen, så branden ikke spreder sig.

- Normalt står jeg som leder lidt tilbage fra indsatsen, men i og med, at min anden vagthavende er ved ledelses- og kommunikationsmodulet, og min tredje vagthavende er ved værdiredning, så er der kun én tilbage, og det er mig, så jeg indsætter et hold til slukning af barakkerne og et til sikring mod brandudbredelsen på taget, siger han.

Det her er vigtigt

Slukningen af håndværkerbarakkerne er ret hurtigt overstået. Kasper Grønning Iverssøn får også sat nogle værnepligtige til at holde brandvagt på nabobygningerne. Samtidig er værdiredningen ved at være overstået. Brandfolk fra Hovedstadens Beredskab har tidligere i indsatsen sat stigevogne op, hvor de slukker med store mængder vand igennem det store brændende hul i Børsens tag. De begynder at få brug for mere vand. Kasper Grønning Iverssøn får folkene fra værdiredningen til at

køre den medbragte tankvogn i stilling som vandreservoir. De får koblet tankvognen til, så de kan pumpe vand fra tankvognen og videre til brandfolkene på stigerne. Samtidig kalder han på forstærkninger fra Beredskabsstyrelsen Hovedstaden (Hedehusene). De ankommer med to ledere og seks mand og flere pumper. Det giver Kasper Grønning Iverssøn et pusterum, så han kan deltage mere i den overordnede ledelse af indsatsen.

Enorm interesse

Da Kasper Grønning Iverssøn på et tidspunkt vender sig om og kigger bag den rød-hvide minestrimmel, som omkranser området, går det op for ham, hvor stort et fokus der er på denne brand.

- Der står en milliard mennesker med mobiltelefoner, der er pressefolk, og man kan godt mærke, at det her er stort. Det har gjort stort indtryk på mig, hvor meget Børsen betyder for rigtig mange mennesker, og så var det tydeligt, at der allerede var et stort mediemæssigt og politisk fokus på den her indsats. Det mindes jeg kun at have oplevet, da vi havde eftersøgning af Kim Wall. Det, der var anderledes denne gang med Børsen, var, at det ikke kun var pressen, men også det politiske niveau, som intere-

Foto: Jens Dressing/Ritzau Scanpix

Foto: Michael Aagaard Jensen

”

Det korrekte vil nok være at sige, at det har været meget tragisk, men for mig har det jo været en rigtig spændende indsats.

Kasper Grønning Iverssøn

serede sig for indsatsen. Man havde en fornemmelse af, at der var interesse direkte fra ministeriet og hele vejen ned igennem systemet, fortæller Kasper Grønning Iverssøn.

Resten af dagen deltager Kasper Grønning Iverssøn i mere overordnet koordinering med de andre indsatsledere, og hans folk fortsætter med at støtte der, hvor der er brug for det. Omkring klokken 16 begynder det at stilne af, og Kasper Grønning Iverssøn aftaler med indsatsledelsen, at Beredskabsstyrelsen så småt kan frigøre sig. Vandforsyningen og ledelses- og kommunikationsmodulet samt lysudstyr til nattens arbejde bliver ved branden. Meldingen fra Hovedstadens Beredskab er på dette tidspunkt, at de regner med at kunne åbne for trafik igen klokken seks den følgende morgen.

Ulykke på vejen hjem

Hvis Kasper Grønning Iverssøn troede, at adrenalinniveauet ville falde på vej tilbage til Midtjylland, så tog han fejl. På Køge Bugt-motorvejen bliver kolonnen vidne til et trafikuheld mellem to biler. Kasper og hans køretøj holder ind, mens resten af kolonnen fortsætter tilbage mod kasernen.

- Vi måtte have trut og glimmer på, og så spærres vi ellers trafikken i overhalingssporet. Ret hurtigt efter kommer der en patruljevogn, og vi får i samarbejde med politiet spærret alle tre spor, fortæller han.

Den ene bil er en stor SUV. Den har ikke taget skade og kan køre videre efter samtalen med politiet. Det har den anden derimod. I den bil sidder en mand og hans toårige datter.

- Faren står med sin datter, imens vi sammen med politiet får skubbet bilen ind i nødsporet. Så melder politiet, at vi godt kan køre videre, fortæller han.

Og dermed kan de køre det sidste stykke til garagerne i Næstved. Her venter en interesseret lokalpresse på

Kasper Grønning Iverssøn, som efter interviews endelig kan få en velfortjent kop kaffe og sætte sig i en blød stol.

Sammenstyrtningen

De følgende dage servicerer Beredskabsstyrelsen Hovedstadens Beredskab med vand, luft, ledelses- og kommunikationsmodul og lys. Det ene vagthold afløser det andet, og alt er egentlig stille og roligt indtil torsdag aften. Kasper Grønning Iverssøn er til seminar med sine sagsbehandler-kolleger. De er ved at klæde om til aftenens spisning på en lokal italiensk restaurant, da alarmen går. En af murerne i den udbrændte bygning er styrtet sammen.

- Vi kigger på hinanden. Er vi enige om, at vi afbestiller bordet? Yes! Man når lige at tænke, at det her kan blive noget rigtigt rod, fortæller han.

Beredskabsstyrelsen skal mod København med afstivnings- og eftersøgningsmateriel, fordi man i begyndelsen er usikre på, om der er tilskadekomne derinde. Det viser sig heldigvis ikke at være tilfældet.

- Jeg tror, vi alle ånder lettet op, for der var ingen, der rigtigt havde lyst til at skulle ind i en så brandpåvirket bygning og redde kolleger ud, siger Kasper Grønning Iverssøn.

Søndag den 21. april er indsatsen for Beredskabsstyrelsen ved at være overstået, og mandag er alle køretøjer igen tilbage i garagerne i Næstved og Hedehusene.

- Det korrekte vil nok være at sige, at det har været meget tragisk, men for mig har det jo været en rigtig spændende indsats. Det er formentlig årets indsats. Det er en af de brande, man måske har en eller to af på en karriere. Det har givet mening at kunne bidrage på en professionel måde til hele indsatsen. Så jeg er stolt over, hvor professionelle mine ledere har været, og i særdeleshed over, hvor dygtige vores værnepligtige når at blive på de ni måneder, de er hos os, siger Kasper Grønning Iverssøn. ■

Din Partner for Militær Mobilitet og Pålidelige Tjenester

111

officerer forlod Forsvaret

Det sendte rystelser gennem Forsvaret, da en generalmajor sidste år forlod Forsvaret, og igen i år, da chefen for Hærkommandoen valgte af fratræde sin stilling og den deraf følgende frivillige degradering. De to højtstående officerer er blot toppen af isbjerget. Sidste år forlod 111 officerer Forsvaret i det, der kaldes uforudset afgang. Altså officerer, der har valgt at finde job et andet sted end Forsvaret.

Officeren har talt med fire officerer, som har valgt at forlade deres stilling i løbet af det seneste år. Spørgsmålet er, hvorfor de har fundet job uden for hegnet.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN

Claus Vesti Hansen:

”Havde der ligget en af Forsvarets installationer tættere på, var jeg måske blevet.”

Claus Vesti Hansen er 31 år. Han blev udnævnt premierløjtnant i 2019. I

dag er han ansat som projektleder ved SAAB Danmark. Efter at have færdiggjort sin bachelor i psykologi fra universitetet blev han opmærksom på muligheden for at bruge den nyerhvervede titel til at søge ind på officersskolen. Han havde altid haft lyst til at arbejde med mennesker, og efter officersuddannelsen fik han i 2020 job ved Jyske Dragonregiment. Hans karriere begyndte derfor lidt anderledes end de fleste, da samfundet på dette tidspunkt var ramt af nedlukning på grund af Corona-pandemien.

- Rigtig mange ting var usikre i en temmelig lang periode. Vi røg ud til en masse Corona-relaterede opgaver, som Forsvaret løste i den periode. Men efter det synes jeg egentlig, at jeg har fulgt den tråd, der er lagt ud for unge officerer. Man skal have lidt hår på brystet, man skal lære faget inden for det område, man nu er i. Det gjorde jeg så ind til 2022, hvor jeg blev næstkommanderende og tog en udsendelse med eskadronen til Estland. Efter at jeg kom hjem, var jeg ved eskadronen et års tid, frem til at jeg så nu har afsluttet min karriere i Forsvaret.

Var du glad for dit job?

- Jeg var meget glad for jobbet. Da vi først var igennem Corona og al den usikkerhed, der fulgte med den, så var der masser af meningsfulde opgaver. Der var spændende udfordringer, man var altid i en eller anden form for læringskurve, hvilket motiverede mig meget.

Hvordan kan det være, at du fandt dig et job uden for Forsvaret?

- Vi fik et barn, og vi er begge fra

Sønderjylland. Vi fandt hurtigt ud af, at jeg var meget væk og brugte mange timer på arbejde. Det lagde en ekstra belastning på min bedre halvdel. Hvis vi skulle få livet til at hænge sammen, så var vi nødt til at være et sted, hvor vi kunne få lidt mere støtte fra familien, så vi købte et hus i Sønderjylland. Det blev startskuddet til, at jeg skulle finde noget andet. For alternativet for mig, og det var faktisk næsten forhandlet på plads, var, at jeg skulle begynde ved Slesvigske Fodregiment, men der ville jeg stadig have en time hver vej til arbejde, og så var formålet med at flytte herved og vinde noget tid og frihed væk.

Hvordan var det at skulle tage beslutningen om at søge væk?

- Jeg synes faktisk, at det var vanskeligt. Jeg vidste, at købte vi hus i området, så var det ensbetydende med, at jeg skulle forlade Forsvaret. Jeg har nok haft i baghovedet, at dagen ville komme, men om det var et spørgsmål om et år eller mere, var jeg ikke klar over. Men jeg vidste, at det lå ude i fremtiden. Pludselig var huset der, og så var det tid til, at jeg skulle tage beslutningen. På det tidspunkt havde jeg ikke et andet job, så der var en uvished blandet med, at jeg skulle forlade et sted, hvor jeg havde det godt.

Hvordan er der så uden på den anden side?

- Jeg begyndte i mit nye job i februar 2024, så jeg er stadigvæk i en form for tilpasningsfase. Hverdagen er signifikant anderledes. Her er det mere rent skrivebordsarbejde, og de mennesker, man arbejder med, sidder ofte i den anden ende af en telefonlinje. Det, du producerer, er inde i et eller andet system, så den

forbindelse, som man har til outputtet af ens arbejde, er lidt længere væk. Vi leverer kommunikationssystemer til blandt andet Søværnets skibe. Det var det, der motiverede mig til at søge her. For det lugter lidt derhenad. Men måden, man arbejder på, er væsentlig forskellig.

Jeg er meget positiv. Jeg har fået det, jeg søgte efter: geografisk stabilitet - og så følger der også en betydeligt bedre løn med. Det er ikke altid et otte til fire-job, men omskifteligheden er bare ikke lige så fremtrædende, som den var i Forsvaret, hvor en øvelse pludselig bliver rykket, nogle gange med utrolig kort varsel, og kommer til at ligge i en anden uge end den, du har planlagt efter. Så på den måde er det jo positivt.

En af de ting, jeg husker fra Forsvaret, er netop, at der ofte var usikkerhed og korte varsler forbundet med arbejdet. Da vi skulle udsendes, var der en masse ting, der var uklare i lang tid. Vi vidste ikke, præcis hvornår vi skulle af sted. Det er nogle andre udfordringer, jeg har nu, men der er mere stabilitet.

Var der noget, der kunne have fået dig til at blive i Forsvaret?

- Havde der ligget en installation tættere på, hvor jeg bor, så havde sandsynligheden for, at jeg var blevet, været større.

Jeg stod til at skulle på Føringskursus fra januar. Der ville jeg så være i København i et halvt år. Det havde passet rigtig dårligt ind, men jeg er helt sikker på, at havde jeg ytret den bekymring, så havde man fra Forsvarets side nok kunnet håndtere det og sendt mig på kursus på et senere tidspunkt. ■

”

En af de ting, jeg husker fra Forsvaret, er netop, at der ofte var usikkerhed og korte varsler forbundet med arbejdet. Da vi skulle udsendes, var der en masse ting, der var uklare i lang tid. Vi vidste ikke, præcis hvornår vi skulle af sted. Det er nogle andre udfordringer, jeg har nu, men der er mere stabilitet.

Claus Vesti Hansen

Kasper Skytte:

”Hvis vi flyttede til Thy, så er jeg ikke sikker på, at min kone kunne få job.”

Kasper Skytte forlod Beredskabsstyrelsen med udgangen af marts 2024.

Bag sig har han en fortid som først sergent og derefter officer. Han har været ansat siden juni 2018 og gjorde senest tjeneste som uddannelsesleder ved Beredskabsstyrelsen Nordjylland i Thisted. I dag er han ansat i Region Nordjylland i ambulancetjenesten, også kaldet Den Præhospitale Virksomhed, hvor han er områdeleder i Vendsyssel og har ansvaret for tre ambulancebaser der. Han har altid trivedes bedst med et ben i beredskabet og et andet i at arbejde med mennesker. Han har en baggrund som folkeskolelærer, men arbejdet blev med hans egne ord for trivielt, og beredskabsdelen manglede. Derfor søgte han Beredskabsstyrelsen og kom siden hen ind på officersuddannelsen.

Var du glad for dit job?

- Jeg var rigtig glad for at være ansat ved Beredskabsstyrelsen Nordjylland. Jeg havde nogle fantastiske kolleger og et spændende arbejde. Jeg synes også langt hen ad vejen, at det var en rigtig fed tid, jeg havde i Beredskabsstyrelsen. Der var rigtig meget mening i jobbet - ikke kun i forhold til at uddanne værnepligtige, men også i forhold til at være en del af noget større. Så det har jeg bestemt været rigtig glad for.

Hvorfor valgte du at forlade Forsvaret?

- Hvis man skal dele den lidt i to, så kan man sige, at den ene del var private årsager. Jeg bor i Aalborg og arbejdede i Thisted. Der er små 100 kilometer frem og tilbage. Vi har en familieforøgelse her til efteråret, så der var nogle private ting, som gjorde, at vi skulle have noget logistik til at gå op. Hvis vi rykkede familien op og rykkede til Thy, så er jeg ikke sikker på, at min kone kunne få job. Så for at få det hele til at hænge sammen måtte jeg finde et andet arbejde.

Den anden del er den karrieremæssige. Jeg var nået til kaptajns- eller sektionslederniveau, og næste skridt for mig ville være Master i Militære Studier (MMS). Med det aftræk, der er i Beredskabsstyrelsen og resten af Forsvaret, så var det ikke usandsynligt, at det var blevet i løbet af de næste par år. Men jeg ser ikke mig selv på en MMS. Jeg synes ikke, at det, MMS'en kan tilbyde, helt står mål med de lederkompetencer, jeg gerne vil tilegne mig. Jeg synes, at den er for militær, og at der er for meget af det, jeg vil kalde grønne fag, som ikke er så overførbare til Beredskabsstyrelsen, og som derfor ikke giver så meget mening for mig.

Ud over det synes jeg generelt, at Forsvaret og Beredskabsstyrelsen er et lidt tungt system at arbejde i. Der er en IT-plattform, som er outdated. Der er et stort arbejdspress, fordi der ikke er tilstrækkelige ressourcer. Det bidrager jeg selv yderligere til

nu, men der er rigtig mange opgaver og ikke hænder nok. Og så synes jeg, at man i Beredskabsstyrelsen er begyndt at fokusere på nogle områder, som jeg ikke mener passer til den virkelighed, vi er i nu. Jeg synes for eksempel, at man går tilbage til nogle gamle dyder i stedet for at gøre sig til en moderne og attraktiv arbejdsplads. Sådan noget som huepligt på kasernerne og kongeligt indviede faner, som skal højne sammenhængskraften, er i min optik det forkerte sted at lægge kræfterne.

Hvordan var det at tage beslutningen om at søge væk?

Det var grænseoverskridende. Jeg har jo ikke søgt væk fra et job, jeg var ked af. Jeg var faktisk rigtig glad for både mine kolleger og det, jeg lavede som uddannelsesleder i Thisted. Men når jeg kigger tilbage på det, så var jeg nok også klar til at prøve noget andet uden for Beredskabsstyrelsen, hvor jeg havde været i seks år.

Jeg har længe tænkt over, hvad jeg skulle lave, hvis jeg skulle lave noget andet. Der er mange offentlige lederstillinger at søge, men der manglede et beredskabsaspekt. Da der så pludselig kom den rette stilling, og vi samtidig fandt ud af, at min kone var gravid, så var det tid til at prøve noget nyt.

Hvordan er det så ude på den anden side?

Jeg synes faktisk, at det er utroligt spændende. Nu er jobbet selvfølgelig nyt, men nogle af de ting, jeg har efterspurgt, har det kunne leve op til. Der er en moderne IT-plattform og nogle redskaber til rådighed, som giver mening i min hverdag. Jeg har også fået åbnet øjnene for, hvad ambulancetjenesten er for noget. Jeg er

vant til at samarbejde med dem, men nu får jeg lov at se deres felt indefra. Det passer rigtig godt til mig, og det har indfriet mange af de ting, jeg har efterlyst i Beredskabsstyrelsen.

Så er der selvfølgelig også nogle andre udfordringer. Vi kæmper også med trivsel og rekruttering, lige som man gør så mange andre steder, men nu er det i en ny ramme. Så for mig er det de nye udfordringer, jeg kigger mest på lige nu.

Var der noget, der kunne have fået dig til at blive?

Det skulle netop være, at man kiggede lidt mere i retning af at være en moderne virksomhed. Jeg ved godt, at det ikke er noget, man omstiller på et år eller to, men fra mit synspunkt

var der ikke udsigt til de store ændringer på den front lige foreløbig. Jeg synes generelt, at der er behov for flere hænder, og måske er de på vej, men mit bud er, at et nyt forlig også medfører flere opgaver, og så man lige vidt. Der er også mange ting, der bliver besværliggjort af, at tingene skal sagsbehandles på nogle måder, der giver mange led, før man når en konklusion og kan lukke en sag. Det går noget hurtigere, der hvor jeg er nu. Jeg vil dog også sige, at jeg er fortsat som reserveofficer, så på den måde har jeg ikke taget helt afsked med Forsvaret, og jeg har bestemt ikke smækket med døren. Det var bare blevet tid til at prøve noget nyt. ■

”

Jeg har jo ikke søgt væk fra et job, jeg var ked af. Jeg var faktisk rigtig glad for både mine kolleger og det, jeg lavede som uddannelsesleder i Thisted. Men når jeg kigger tilbage på det, så var jeg nok også klar til at prøve noget andet uden for Beredskabsstyrelsen, hvor jeg havde været i seks år.

Kasper Skytte

Anders Rex:

”Det her var nok et af de få job, jeg kunne være en fornuftig kandidat til.”

Anders ”ERA” Rex var værnepligtig i Flyvevåbnet fra august 1990.

Egentlig ville han slet ikke i Forsvaret. Han valgte Flyvevåbnet, da han til session trak et nummer, som lå lige på grænsen til en indkaldelse. Han fik at vide, at hvis han meldte sig som teknisk frivillig, så kunne han selv vælge, hvor han ville hen. Ved Centraliseret Ammunitionstjeneste i Flyvevåbnet kunne han få den korteste værnepligt på seks måneder. Den valgte han. Efter en måneds tid i trøjen blev han beordret på sergentuddannelsen på Flyvestation Værløse. Efter uddannelsen kom han til Eskadrille 670 på Flyvestation Aalborg. Her var der dengang F16, og der blev tændt noget i ham. Han søgte ind på pilotuddannelsen, blev F16-pilot, og herefter fulgte en lang karriere i Flyvevåbnet, hvor han har været chef for blandt andet Fighter Wing Skrydstrup og senere Flyverkommandoen. Han har rang af generalmajor og var netop begyndt som forsvarsattaché ved den danske ambassade i Washington, da han i sensommeren sidste år meddelte, at han havde fået stillingen som administrerende direktør i Naviair.

Var du glad for dit job i Forsvaret?

- Ja, jeg var meget glad for mit job i Forsvaret, og jeg har ikke tidligere seriøst overvejet at lave andet. En gang imellem, når jeg har sat mig ned og overvejet livet, så har jeg da tænkt: hvis jeg ikke skulle lave det her, hvad skulle det så være? Men så er jeg altid endt med, at det virkelig er spændende og udviklende i Forsvaret. Det har jeg ikke villet gå glip af.

Hvordan kan det være, at du fandt arbejde uden for Forsvaret?

- I bund og grund var det, fordi jeg fik muligheden. Det var ikke noget,

jeg som sådan søgte. Jeg kender jo Naviair, for når man har været chef for Flyvevåbnet, så har man et samarbejde med Naviair. Flyvevåbnet har en eskadrille, Eskadrille 515, som er placeret sammen med Naviair. Så jeg har været her flere gange. Jeg er meget motiveret af at være i en virksomhed med en operativ og samfundsnyttig opgave. Jeg vil tro, at over halvdelen af vores medarbejdere faktisk går vagt og løser operative opgaver. Man kan på sin vis sammenligne det med de opgaver, man har i Air Control Wing.

Hvordan var det at tage beslutningen om at søge væk?

- Det var ikke helt let. For det første føler jeg et stort ansvar i forhold til det danske forsvar, og at vi løser vores opgaver, gør det godt og kan bringes i anvendelse, når politikerne vil det. Og så har jeg hele vejen gennem min karriere haft rigtig gode kolleger, og mange af dem er i dag rigtig gode venner. Det sker mange gange om året, at man mødes med folk, man ikke arbejder med til daglig. Og der er gensynsglæde hver gang. Jeg havde også overvejelser om, hvor vidt min beslutning kunne blive opfattet, som om jeg løb af pladsen. Derfor synes jeg også, det er rigtig godt, at man har mulighed for at få TUL, fordi der så er en eller anden sikkerhed for, at man kan vende tilbage.

Hvordan er det så ude på den anden side?

- Det er rigtig spændende og langt hen ad vejen, som jeg ønskede og forventede. Der er mange ting, hvor der er mønstergenkendelse i forhold til det, jeg lavede tidligere. Det er for eksempel en compliance-drevet virksomhed i forhold til flysikkerhed, præcis som Forsvaret. Derudover

er vi lige som Forsvaret et sted med mange højt specialiserede, dygtige og engagerede medarbejdere, der hver dag gør deres bedste for en tryk og sikker afvikling af flytrafikken over Danmark, Færøerne og Grønland. Af nye områder er der det kommercielle aspekt - samarbejdet med vores kunder, luftfartsselskaberne og lufthavnene, som er nyt for mig.

Og ja, helt ærligt, så er det også lidt mere kompliceret at finde ud af, hvilket tøj man skal have på om morgenen. Det er nemmere med en uniform.

Hvad er forskellene så fra Forsvaret?

- Fordi vi skal håndteres som en civil virksomhed, så refererer vi i direktionen til en professionel bestyrelse. Det giver nogle andre frihedsgrader, end der er i Forsvaret. I Forsvaret er der altid en eller flere andre, der skal spørges eller involveres. Så i forhold til Forsvaret er vi mere en ø, som kan træffe egne beslutninger om, hvordan vores ø skal indrettes. Selvfølgelig med respekt for budgetter, compliance og opgaveløsningen. Det synes jeg er udfordrende, og jeg udvikler mig som leder.

Er der noget, der kunne have fået dig til at blive?

- Set i bakspejlet, nej. Der var rigtig meget i min beslutning, som gik på, at jeg syntes, at det her var spændende og passede rigtig godt ind i mit liv lige nu. Det var også noget, jeg havde en forventning om ville give mig ny energi. Jeg er sådan en, der søger udfordringer, som giver energi. Jeg får også energi af de mennesker, jeg arbejder sammen med. Det havde jeg en klar forventning om, at jeg ville få her. Lige som de mange år i Forsvaret selvfølgelig, for jeg har været super privilegeret i min karriere. ■

”

Fordi vi skal håndteres som en civil virksomhed, så refererer vi i direktionen til en professionel bestyrelse. Det giver nogle andre frihedsgrader, end der er i Forsvaret. I Forsvaret er der altid en eller flere andre, der skal spørges eller involveres.

Anders Rex

Nikoline Bøgh Sørensen: ”Jeg oplevede mangel på anerkendelse.”

Nikoline Bøgh Sørensen begyndte på sergentskolen i 2017. Hun var netop blevet færdig som bachelor i jura, hvilket hun benyttede sig af til at søge ind på officersuddannelsen. I 2019 begyndte hun som nyudnævnt premierløjtnant ved Ingeniørregimentet i Skive. Her var hun først delingsfører i EOD og Search-kompagniet. Efterfølgende blev hun holdfører ved IGR-201, som er et kursus for nyuddannede befalingsmænd. Den sidste stilling, hun bestred i Forsvaret, var som næstkommanderende for Ingeniørregimentets to HBU-kompagnier. I dag arbejder hun for Velux som afdelingsleder.

Hvorfor valgte du Forsvaret?

- Jeg var blevet interesseret i ledelse fra et tidligere job. Forsvaret slog sig op som et sted med en rigtig god lederuddannelse. Og som en rigtig god, praktisk lederuddannelse, hvor det hele ikke bare var at læse om ledelse i en bog.

Var du glad for dit job?

- Jeg var glad for mit job til at begynde med, men blev mindre og mindre glad hen ad vejen. Jeg synes, at mit første job var rigtig spændende. Og så synes jeg, at især mit job som holdfører på IGR-201 var virkelig fedt. Jeg havde både gode kolleger, gode arbejdsopgaver og en god chef. Der spillede det hele ligesom bare. I mit første job fik jeg lov at lede meget. I det andet job ved IGR-201 var det meget planlægning, og jeg havde ikke så mange folk, men til gengæld var vi en meget tæt gruppe.

Hvorfor valgte du at forlade Forsvaret?

- Jeg blev sygemeldt med stress, lidt over et år efter at jeg var begyndt i Skive. Jeg var sygemeldt i omkring tre måneder. Der skiftede jeg så stilling til holdfører og var det i lidt over et halvt år. Så fik jeg at vide, at jeg var befalet i en ny stilling. Jeg skulle være næstkommanderende for to HBU-kompagnier. Det var godt nok midlertidigt, fik jeg at vide - sammen med en kommentar fra min fungerende bataljonschef om, at han godt vidste, at jeg lige havde været sygemeldt med stress, men jeg lod jo til at have det OK. Og så blev der ikke rigtig talt mere om det. Jeg gjorde, som jeg fik besked på. I og med at det var en dobbeltstilling, så der var ret meget at lave. Men så jeg kunne hurtigt mærke, at der var nogle symptomer, der begyndte at vende tilbage.

Da jeg blev befalet i ny stilling, startede jeg en sag ved HOD, fordi jeg syntes, jeg skulle have kompensation for, at jeg skulle sidde i en to gange 37 timers stilling. Så jeg gik til HOD for i første omgang at høre, om de overhovedet måtte det. Vi blev enige om, at jeg i første omgang gik tilbage med et krav på 6.000 kroner ekstra om måneden i den periode, jeg sad i dobbeltstillingen. De 1.500 kroner af dem skulle være et varigt tillæg, da min arbejdsplads sagde, at jeg var den eneste, de kunne sætte i den stilling, fordi jeg havde alle de kompetencer, det krævede. Så derfor måtte jeg jo have nogle kompetencer, der gjorde, at jeg var berettiget til et tillæg. Det blev ret hurtigt skudt ned. Det, jeg kunne få, var 1.500 kroner i alt, hvor det hele var tidsbegrænset. Jeg startede derfor en sag, og herefter kørte jeg hurtigt død i det. Det var mangel på anerkendelse, og at jeg skulle igennem sådan et tovtækkeri, på trods af at jeg fik at vide, at jeg var god og dygtig og gjorde alt der rigtige. Men jeg følte ikke, at jeg blev behandlet tilsvarende. I løbet af vinterhalvåret 2020-2021 var der fire-fem andre fra samme kompagni, som blev stress-sygemeldt. Så jeg kunne også se, at den behandling, jeg fik, ikke kun ramte mig. I og med at jeg brænder ret meget for ledelse, så gik det ret meget mod mine principper, at man for det første behandlede folk på den måde og så samtidig ikke havde samtaler med folk, når de kom tilbage. Der var ikke noget med, at man forsøgte at lære af sine fejl og gøre det bedre. Så derfor mistede jeg lysten. Jeg fik stress-symptomer igen og tænkte, at det ikke var det værd.

Hvordan var det at skulle tage beslutningen om at forlade Forsvaret?

- Det var en lang beslutning. Nogle måneder før fik jeg at vide, at jeg skulle begynde ved HBU, og allerede der kunne jeg godt mærke, at det ikke var det, jeg helst ville. Men det var tidsbegrænset, og jeg ville komme

tilbage til det, jeg gerne ville bagefter. Jeg kunne godt mærke, at hele den sag og alt det, som jeg følte, at jeg var blevet lovet, men som aldrig blev gennemført, gjorde, at det var nødvendigt for mig, at jeg fandt noget andet. Jeg søgte de job, jeg kunne finde, men det tog nogle måneder at nå dertil. Det gjorde det også nemmere for mig at forlade Forsvaret, at der var rigtig mange, som kom til mig og sagde, at de virkelig godt kunne forstå, at jeg stoppede, og at de var imponerede over, at jeg var blevet så længe.

Hvordan er det så ude på den anden side?

- Det er i hvert fald anderledes på den måde, at jeg føler mig værdsat. Der er jo nogle andre goder, som følger med i det private i forhold til løn og så videre, men det har egentlig aldrig været det, der har motiveret mig. Det, at jeg føler mig værdsat og føler, at jeg kan være der for mine folk, det er nok det, der er den største ændring. Hvis jeg går til min chef og siger, at vi har alt for travlt, og at vi ikke kan nå det, vi skal, så bliver det taget seriøst, og der bliver kigget på det.

Er der noget, der kunne have fået dig til at blive?

- Jeg er ret overbevist om, at hvis de havde givet mig de penge, så var jeg blevet. Jeg ved, at jeg lige har sagt, at det ikke var for pengenes skyld, men det handlede om anerkendelsen. At det krævede så meget at få bare den minimale anerkendelse, var det, som knækkede det hele. At det så lige var penge, var ikke så vigtigt. Det var bare den form for anerkendelse, jeg kunne få. Så jeg tror, at havde de givet efter eller i hvert fald var kommet tættere på det beløb, som jeg syntes, det var værd, så tror jeg, at de kunne have beholdt mig. ■

”

Jeg er ret overbevist om, at hvis de havde givet mig de penge, så var jeg blevet.

Jeg ved, at jeg lige har sagt, at det ikke var for pengenes skyld, men det handlede om anerkendelsen. At det krævede så meget at få bare den minimale anerkendelse, var det, som knækkede det hele.

Nikoline Bogh Sørensen

HOD MEDLEMSFORDELE

Rådgivning

Du kan få rådgivning vedrørende dine løn- og ansættelsesforhold.

Officersbanken – Lån & Spar

Du kan få unikke fordele i Lån & Spar, fordi HOD er medejer af banken.

Advokathjælp

HOD samarbejder med et advokatfirma, som du har mulighed for at benytte til private formål til en favorabel medlemspris.

Forsikring

HOD har aftaler med samarbejdspartnere, hvor du kan få medlemspriser på alle typer af forsikringer.

Pension

HOD har en attraktiv og konkurrencedygtig aftale med PFA.

Lån

Du kan optage lån i Tjenestemændenes Låneforening til en fordelagtig rente og uden gebyrer og stiftelsesomkostninger.

Forbrugsforeningen

Der er mange penge at spare på alt fra maling til rejser til den daglige kop kaffe.

Fagblad

Du modtager Fagbladet Officeren 6 gange om året.

Læs mere om alle medlemsfordelene på hod.dk.
Du er også altid velkommen til at **kontakte os**
på **3315 0233** eller **hod@hod.dk**

DET POLITISKE KOMPAS

Godt 80 tillidsrepræsentanter, hovedbestyrelsen og sekretariatet var samlet i Svendborg i maj. Det overordnede emne var Det politiske kompas, altså i hvilken retning skal HOD arbejde. Inden seminaret var der gennemført en stor undersøgelse, så det var ud fra jeres svar, at der blev diskuteret og taget stilling. Det kommer I til at høre mere om i næste nummer af Officeren.

Der var indlæg fra chef for Forsvarsstaben, generaløjtnant Kenneth Pedersen, der fortalte om forlig, delforlig og processerne. Og han svarede velvilligt på mange spørgsmål fra salen.

Foto: Claus Fisker

120

DAGES-REGLLEN FINDES IKKE FOR OFFICERER I FORSVARET!

Vi hører om mange, som tror, at det gamle begreb i forhold til sygefravær på maksimalt 120 sygedage stadig er gældende.

For officerer er der ikke fastsat nogen grænse i forhold til sygeperioden. Det betyder, at vurderingen i forhold til, om man har for mange sygedage/perioder, og om dette kan få ansættelsesmæssige konsekvenser, sker som en individuel vurdering. Du kan derfor blive underlagt en vurdering både ved kortere og ved længere sygeperioder end den gamle grænse på 120 dage.

Hvis du har spørgsmål om regler ved sygdom, så tag endelig kontakt til konsulent Steen Gøtsche på 3525 0301 eller goetsche@hod.dk

Vurderingen tager udgangspunkt i muligheden for at komme tilbage på arbejdspladsen.

120 dages-reglen i forhold til sygdom findes stadig for visse andre ansættelsesgrupper.

Særlige forhold, man skal være opmærksom på ved besættelse af sekunderede stillinger ved f.eks. FN i New York

Ved udstationering i udlandet er det normalt sådan, at man i CPR-registret bliver registreret som 'statsudsendt', og derved bevarer man de mange rettigheder, der følger af at være dansk statsborger.

Ved besættelse af sekunderede stillinger ved FN i New York gælder imidlertid andre vilkår.

Her bliver man ansat og lønnet ved FN. Forsvaret meddeler den ansatte tjenestefri uden løn (TUL), og tjenestemandspensionen opsættes. Det vil sige, at man stagnerer på det opnåede anciennitetstrin, medmindre man vælger selv at indbetale arbejdsgivers pensionsbidrag. Når al løn fra Forsvaret standses, standser også pensionsindbetaling til anden pensionsordning (pension af tillæg samt ratepension for overenskomstsansatte officerer).

Efter maksimalt 6 måneders ophold i udlandet bliver man i CPR-registret registreret som 'udrejst' af Danmark. HOD har samlet op på flere erkendte ulemper som konsekvens af at være registreret som udrejst i CPR-registret:

- **Der optjenes ikke** anciennitet i forhold til folkepension. Ægtefælle/partner optjener ligesom den udstationerede ikke anciennitet i forhold til folkepension. Man har i udgangspunktet ikke stemmeret til Folketing, EU-parlament, regionsråd og kommunalbestyrelse. Forskellige undtagelser og vilkår gør sig dog gældende. For eksempel i forhold til valgret/valgbarhed er der nuancer, afhængigt af hvor i verden man befinder sig og hvor længe.
- **Den udstationerede og familien** er ikke dækket af 'det gule sygesikringsbevis'. Det betyder bl.a.
 - at man ikke har en 'egen læge' i DK,

- at sundhedsudgifter ikke dækkes ved ophold i Danmark (herunder f.eks. COVID-vacciner),
- at helbredsforsikringer tegnet i DK bliver særdeles vanskelige eller umulige at benytte sig af, idet der kræves henvisning fra egen læge for at kunne benytte behandlingstilbud via forsikringen.

- **Der er ikke** adgang til at få udstedt et nyt kørekort.
- **Der er ikke adgang** til statens apps (kørekort, sundhedskort, jagttegn m.v.).
- **Det giver problemer** med adgang til diverse forsikringer i DK, herunder sommerhusforsikring, veteranbilforsikring og lignende. Forsikringsopsigelser begrundes med, at man er rejst ud af Danmark og derfor ikke kan forsikres.
- **For medfølgende unge** er der problemer i forhold til SU. De registreres også som udrejste og kan dermed ikke godtgøre den krævede tilknytning til Danmark ved ansøgning om SU.
- **Der kan ikke modtages** børne-/ungeydelser samt barselsydelser.

Listen er næppe udtømmende.

HOD har været i Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS) med problematikkerne

omkring CPR-loven holdt op imod det faktum, at det er i staten Danmarks interesse, at stillinger ved FN bemandes af gode officerer. FPS fandt imidlertid ikke anledning til hverken at stille sig i spidsen for en henvendelse til Medarbejder- og Kompetencestyrelsen (MEDST) eller at oplyse officerer m.fl. om forholdene før udsendelse.

HOD er derfor, sammen med AC, undervejs med et få 'staten' (Medarbejder- og Kompetencestyrelsen) i tale om emnet. Der sker dog næppe ændringer på kort sigt, hvorfor vi opfordrer vores medlemmer til at have ovenstående med i overvejelserne, før man takker 'ja' til jobbet.

Sektionschef Jens Christian Kyster, 58 år

HB-medlem Beredskabsstyrelsen,
suppleant for værnsformanden
Sagsbehandler og lærer,
Beredskabsstyrelsens Center
for Uddannelse, Birkerød

Foto: Sara Skytte

CV

Hvorfor er du involveret i organisationsarbejde?

Siden min start på arbejdsmarkedet i 1984 har organisationsarbejde fyldt meget i min hverdag. Gennem mange års virke i forskellige roller inden for organisationsarbejde står det for mig mere og mere klart, at **fagforeningsarbejde er mere og andet end overenskomster og arbejdsløshedsforsikringen**. Fagforeningsarbejde handler om at sikre, at alle på arbejdsmarkedet bliver behandlet på en ordentlig og anstændig måde. Jeg har valgt aktivt at tage ansvar for, at der fortsat er særligt fokus på, at arbejdstagere sikres ordentlige arbejdsvilkår, og at ens rettigheder sikres. Og "ordentlighed og anstændighed" kræver, at man selv tager et ansvar for at sikre et godt og ligeværdigt samarbejde mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. En stærk, handlekraftig fagforening kan bidrage til at skabe en konstruktiv dialog med kolleger og arbejdsgiver og ikke mindst presse på for at få indflydelse, når der skal forhandles rammer og vilkår. Og det at være involveret i organisationsarbejde giver for mig stor værdi, da jeg kan være en del af et fællesskab, der arbejder for samme mål.

2022 Dec - nu: Beredskabsstyrelsen Center for Uddannelse, Birkerød: Sagsbehandler og lærer

2021 Feb - nov 2022: Sikkerhed og Drift, Beredskabsstyrelsen, Birkerød: Leder DeMars-enhed

2019 Dec - jan 2021: Kommune og Borger, Beredskabsstyrelsen Birkerød: Sagsbehandler

2017 Sep - dec 2019: Center for Uddannelse, Beredskabsstyrelsen, Birkerød: Sagsbehandler

2017 Jan - aug: Beredskabsstyrelsen Bornholm: Stabschef

2013 - 2016: Center for Uddannelse, Beredskabsstyrelsen, Birkerød: Sagsbehandler

2013 - maj: Internationalt Beredskab, Beredskabsstyrelsen, Birkerød: Sagsbehandler

2009 - 2012: HR-enheden, Beredskabsstyrelsen, Birkerød: Sagsbehandler

2007 - 2009: Beredskabsstyrelsen Center for Lederuddannelse, Bernstorff Slot: Kursusleder

2005 - 2007: TUL Ketner Holding A/S: Administrationschef

2002 - 2005: HR-enheden, Beredskabsstyrelsen Birkerød: Sagsbehandler

2002-2004: VUT II, Arbejdsmarked og personalemanagement, Aalborg Universitet: Sektionschef

2000 - 2002: Beredskabsstyrelsen Nordsjælland: Sagsbehandler administration og ressourcer

1999 - 1999: Beredskab Storkøbenhavn: Cheflogistik

1998 - 1999: Beredskabsstyrelsen Bornholm: Chefadministration på funktionsvilkår

1997 - 1998: Beredskabsstyrelsen Bornholm: Lederadministration

1995 - 1997: VUT I Beredskabsstyrelsen Center for Lederuddannelse, Bernstorff Slot

1995-1997: Videregående befalingsmandsuddannelse (VUT I): Sektionsleder

1994 - 1995: Beredskabsstyrelsen Syddjylland: Lederadministrationselev

1992 - 1994: Beredskabsstyrelsen Bornholm: Faggruppeleder

1990-1992: Befalingsmandsuddannelse (OGU): Korpsmester

Hvilke mærkesager er de vigtigste for dig?

Det er vigtigt for mig, at HOD fremstår som en synlig og innovativ forening, der professionelt varetager medlemmernes interesser i alle faglige og tjenstlige spørgsmål.

En vigtig mærkesag for mig er, at medlemmerne er tilknyttet en organisation, der arbejder målrettet for sine medlemmer, og at der er fokus på at tilgodese, at medlemmerne har forskellige behov i forhold til, hvor de er i deres karriere, privatliv m.m.

Det er også særligt vigtigt, at vi får meldt det budskab ud, at mange af de goder, som arbejdstagere i dag tager som en "selvfølgelighed", er opnået igennem mange års aktivt fagforeningsarbejde, og at det fortsat giver mening at være medlem af HOD.

Det er særdeles vigtigt, at HOD fortsat arbejder på øget dialog mellem hovedbestyrelsen og lokalenhederne med det mål at skabe mere synlighed om foreningsarbejdet.

Sluttelig har jeg fremadrettet et håb om, at der på lokalt niveau bliver genskabt en fornyet "fagforeningsånd" og bliver afviklet flere lokale møder med et HOD-fagligt indhold.

XIII FIK BÅDE KAMP OG SEJR I ESTLAND

Godt 650 soldater fra 2. Brigades stab og enheder deltog i feltøvelsen Spring Storm 24, der geografisk bredte sig over fem kommuner i Estland og talte 14.000 NATO-soldater. For en af soldaterne blev feltøvelsen den sidste, før han forhåbentlig indleder officersuddannelsen på HO til august.

TEKST OG FOTO MORTEN FREDSLUND

De tætte estiske skove
bidrager med naturlig
sløring, da chefen for 2.
Brigade, brigadegeneral
Brian Nissen, tv.,
gennemgår dagens
manøvrer med chefen for
XIII Lette Infanteribataljon,
oberstløjtnant Anders
Dupont Svendsen, nr. 2 fra
venstre.

”

**Hele kamppladsen myldrede
jo med venner og fjender - og
den ret realistiske ramme
har vi ikke kunnet skabe
herhjemme i mange år, men
den skabte man i Estland.**

Anders Dupont Svendsen

UDEN KAMP - INGEN SEJR. Kampråbet gjalder igen og igen, da chefen for XIII Lette Infanteribataljon har samlet alle sine soldater og førere på et græsareal på kasernen i Tapa i den nordlige del af Estland. Det er midt i maj, og soldaternes kampråb er kulminationen på 10 dage i felten sammen med soldater fra de 15 øvrige nationer, der var med under Spring Storm 24.

- Med 10 dage i felten - og dertil de- og re-deployering - er det en af længste øvelser, som XIII har deltaget i. For de lette infanterister er Spring Storm en enormt hård øvelse, fordi man konstant er afsiddet og udsat for vind og vejr, mens man hele tiden skal flytte sig rundt. Det kræver et højt niveau af fysisk formåen og feltkundskab, og der er ingen køretøjer, de kan søge til, fortæller chefen for XIII Lette Infanteribataljon, oberstløjtnant Anders Dupont Svendsen.

- Samtidig kører vi også på nogle afstande, som giver rigtig god fornemmelse af, hvad det er for afstande, man kæmper over. Det er ikke bare Urkok Bjerge i Oksbøl, men et forsvarsrum for en bataljon på næsten 70 km² eller mere, tilføjer bataljonschefen. I alt var bataljonens styrke over 450 soldater.

Under Spring Storm deltog XIII Lette Infanteribataljon med alle enheder, som den p.t. kan mønstre. Det vil sige en bataljonsstab, to lette infanterikompagnier og et stabskompagni - godt 350 soldater i alt. Desuden blev bataljonen forstærket med et

kompagni amerikanske faldskærmsjægere samt en estisk panserværnsraketdeling.

Et mylder af venner og fjender

Spring Storm er en årligt tilbagevendende øvelse for det estiske forsvar og i år samtidig en del af NATO-øvelsen Steadfast Defender. Øvelsen har til formål at træne og kontrollere det estiske forsvars evne til at gennemføre den nationale plan for forsvaret af Estland. Ud over XIII Lette Infanteribataljon deltog 2. Brigade med dele af sin stab samt enheder fra Gardehusarregimentets Opklaringsbataljon.

Øvelsen spredte sig i civilt terræn over fem estiske kommuner, og de store vidder var blandt andet med til at gøre øvelses-setup'et særdeles realistisk.

- Rammen giver en vanvittigt god forståelse for, hvordan sådan en kampplads reelt er. Ikke alene hvad angår variationen af materiel, som du ikke ser herhjemme, men også forståelsen af, at der konstant er nogle omkring dig - og det kan både være venner og fjender. Herhjemme kan det nogle gange være svært at forstå, hvorfor man skal have sikring ude, skjul, sløring og spredning på enheden og styr på de ting, men det får du virkelig at se her, hvor der konstant var indsat fjendtlige opklaringsenheder mod os eller fjender og egne styrker, der måske er kørt forkert. Så hele kamppladsen myldrede jo med venner og fjender - og den ret reali-

stiske ramme har vi ikke kunnet skabe herhjemme i mange år, men den skabte man i Estland, siger Anders Dupont Svendsen og tilføjer:

- Samtidig var der på øvelsen kontant afregning. Hvis vi var dygtige, så vandt vi kampen, dummede vi os, fik vi slag. Vi kunne sagtens være blevet kørt fuldstændig over, hvis vi havde lagt os forkert fra Dag 1, men det gjorde vi ikke. Og ved første angreb mod os havde vi 23 døde og sårede - men vi nedkæmpede to hele bataljoner, der måtte nulstilles og gøre det hele om. Så jeg har stor ros til soldaterne, for vi klarede os rigtig godt. Vi var generelt dygtige, vi var dygtige taktisk og vandt de kampe, vi blev involveret i hen ad vejen. Og jeg ret sikker på, at esterne, briterne og franskmændene gjorde alt for at vinde de kampe, hvor de var indsat imod os - men det gjorde de bare ikke. Så jeg er meget tilfreds, og jeg synes, det er nogle vanvittigt dygtige enkeltkæmpere, vi har uddannet. Og jeg må blot sige, at når jeg ser bort fra Specialoperationsstyrkerne, så er XIII den mest robuste enhed, jeg nogensinde har været i eller har været chef for.

Konstabelelev på vej til HØ

Siden etableringen på Haderslev Kaserne i 2019 har man i XIII Lette Infanteribataljon haft fokus på soldatens færdigheder som enkeltkæmper. Og da XIII's soldater som udgangspunkt bevæger sig over lange strækninger

Konstabelelev
Alexander Rossen-
Jørgensen har søgt om
optagelse på Hærens
Officersskole, hvor
han håber på at blive
optaget på holdet,
der starter efter
sommerferien.

Jeg tænker, at min tid ved XIII giver mig en rigtig god ballast til HO og det at være officer. Blandt andet på grund af de højere fysiske krav og en tjeneste, der er en tand hårdere, fordi du skal bære det hele på ryggen og gå langt som enkeltkæmper.

Alexander Rossen-Jørgensen

til fods i uvejsomt terræn, holdes der også et skarpt fokus på mental og fysisk robusthed hos de lette infanterister. Blandt andet er de fysiske optagelseskrav som konstabelelev ved XIII en tand højere end hos Hærens øvrige regiment.

Og netop de fysiske krav og bataljonens fokus på de basale soldaterfærdigheder er tiltrækkende for mange, der søger til XIII. Blandt dem også konstabeleleven Alexander Rossen-Jørgensen, som under Spring Storm 24 var tilknyttet XIII's bevogningsdeling.

- Jeg aftjente min værnepligt ved Livgarden i 2016, men efter en periode som civil og studerende søgte jeg til XIII – grundlæggende fordi det er den hårdeste vej til at blive konstabel i Hæren. Jeg vil prøve mig selv af, og så passer det mig godt, at du som let infanterist skal kunne lidt mere end de andre i forhold til fysikken, siger Alexander Rossen-Jørgensen.

Når han udnævnes til konstabel den 31. juli, håber han umiddelbart derefter indlede officersuddannelsen som kadet på Hærens Officersskole, HO.

Officerer har særligt ansvar

- Jeg tænker, at min tid ved XIII giver mig en rigtig god ballast til HO og det at være officer. Blandt andet på grund af de højere fysiske krav og en tjeneste, der er en tand hårdere, fordi du skal bære det hele på ryggen og gå langt som enkeltkæmper, siger Alexander og tilføjer:

- Nu er jeg 28 år, og i starten skulle jeg lære nogle ting meget hurtigt. Men det var det rigtige valg for mig. Det er godt at blive trænet op rent fysisk, men også godt at blive presset rent mentalt, så man er beredt på at klare, hvad der ellers måtte komme af udfordringer. Det lægger man rigtig megen vægt på hos XIII. Fysisk og psykisk robusthed kan man ligesom bruge hvor som helst. Men især som officer er det vigtigt at være både mentalt og fysisk stærk, så man kan

klare de opgaver, man får. Når du har styr på de basale soldaterfærdigheder – og bl.a. kan finde vej uden gps og klare dig i ukendt terræn –, ja, det giver også ro i maven, fordi man ved, at uanset hvad så skal man nok klare sig igennem. Som officer får du desuden ansvaret for en hel deling eller mere end det, og derfor er det vigtigt, at den, der står i spidsen, også har færdighederne til at kunne klare sig på alle fronter i alle mulige forskellige situationer.

Alexander er dog overbevist om, at det også handler om andet end fysik og grundlæggende soldaterfærdigheder, hvis han træder an på Frederiksberg Slot til august.

- Det er jo en særlig personlighedstype, man leder efter. Alle kan jo trænes op fysisk, og vi er derfor hurtigt oppe på samme niveau. Men det er min forventning, at jeg bliver presset mere og mere i forhold til mine enkeltkæmperfærdigheder, men også til det at være leder, det at kommunikere og håndtere det virke, man skal ind til. Det ser jeg meget frem til: at udvikle mine kompetencer på en hel masse områder. Man skal jo være lidt af en alt-mulig-mand. Officersuddannelsen favner bredt og

handler bl.a. både om HR og om det at være kriger og fører i skoven en gang imellem. Det bliver rigtig spændende, siger Alexander Rossen-Jørgensen.

Træerne begyndte pludselig at tale dansk

Han har tidligere læst statskundskab og er netop nu i gang med sin bachelor i Europæiske Studier, som han afslutter samme dag, hvor han udnævnes til konstabel.

- Internationalt samarbejde og koordination – geostrategisk tænkning – det er der, mine interesser ligger. Min far er officer med en international karriere, som har bragt familien til blandt andet Frankrig, Belgien og USA, hvor vi har boet i flere år. Og karrieremæssigt på den lange bane er det den slags opgaver, jeg godt kunne tænke mig. Selvfølgelig skal jeg først gøre tjeneste som delingsfører m.v., men fremadrettet kunne forsvarsattaché på ambassader eller aide-de-camp i højere stabe i NATO eller USA være stillinger, jeg rigtig godt kunne tænke mig, siger Alexander Rossen-Jørgensen.

Han forspildte ikke chancen for at gå i dialog med soldater fra den multinationale NATO-styrke, da enheder-

ne var samlet i transit på Kasernen Tapa efter øvelsen.

- Det, der nærmest er banket ind i os i XIII, er aggressivitet og blodtørst, når vi skal ud at løse vores opgaver som lette infanterister, siger Alexander med et smil og fortsætter:

- Så det var lidt 'Change of Pace' at være bevogtningsstyrke lidt langt bag de kæmpende enheder. Alligevel var det en stor oplevelse at være med på så stor en øvelse i udlandet som konstabelev.

Og da vi rykkede til Tapa kom vi helt tæt på masser af udenlandske soldater, kampvogne og materiel, som vi indtil da kun havde set på afstand. Vi talte også med nogle briter, som kunne fortælle, at under deres opklaring, ja da begyndte træerne pludselig at tale dansk – og så blev briterne slået ihjel af XIII; det var lidt nedtur for dem, griner den forhåbentlige kommende kadet, der ifølge hans tidligere chef i uddannelseskompagniet har fået de bedste kompetencer med sig via tjenesten ved XIII.

XIII's soldater lærer disciplineret initiativ

- Både HBU- og HRU-soldater ved XIII og ved Opklaringsbataljonen er mere selvstændigt indsat, hvilket giver behov for øget handleberedskab og initiativ. Derfor forsøger vi fra Dag 1 at præge soldaterne til at udvise initiativ og handle selvstændigt ud fra bedste evne og opfattelse af opgaven, siger kaptajn Søren Barsøe, der tidligere

Under Spring Storm 24 i Estland var et hold konstabelelever integreret i XIII's to lette infanterikompagnier eller i bevogtningsdelingen ved bataljonens kommandostation.

”

Det er min forventning, at jeg bliver presset mere og mere i forhold til mine enkeltkæmperfærdigheder, men også til det at være leder, det at kommunikere og håndtere det virke, man skal ind til. Det ser jeg meget frem til: at udvikle mine kompetencer på en hel masse områder.

Alexander Rossen-Jørgensen

har været Alexanders kompagnichef, men kort før Spring Storm 24 blev chef for Operationer ved XIII.

Han peger på, at det kan være svært at give værnepligtige og konstabelelever det ønskede handlingsberedskab eller disciplineret initiativ, hvis soldaten ikke ved, hvorfor han skal udføre opgaven, hvad man skal opnå, eller i hvilken sammenhæng han skal udføre opgaven i en større ramme – helt nede fra enkeltmandsniveauet og op til førerne.

- Den helhedsforståelse bygger vi løbende på, så soldaten ved XIII ret tidligt får et godt blik for, hvorfor vi gør tingene, og hvad der skal til for at opnå det. Vi har stort fokus på ledelse, føring, uddannelse og kontrolvirksomhed, og kan man godt lide

de elementer, er man med baggrund i XIII allerede sporet rigtig godt ind på, hvad der er kerneelementer for en ung officer. Så en baggrund fra XIII er bestemt en god ballast til et videre forløb på officersskolen, siger Søren Barsøe.

Han bakkes op af chefen for XIII, Anders Dupont Svendsen, der også ser en øvelse som Spring Storm som en ekstra appelsin i turbanen hos bataljonens kommende førere og officerer.

- Såvel tjenesten ved XIII som øvelsen her giver helt sikkert soldaten nogle super gode erfaringer. Hele forståelsen af, hvor stor kampladsen er, hvor fragmenteret og kompleks den kan være – jo mere imperie de har i. til det, før de starter på den teoreti-

ske del af uddannelsen på HØ, jo bedre er de rustet. Det er der ingen tvivl om. Men det at være officer er ikke raketvidenskab. Jeg plejer at sige, at vi skal være praktiske og begavede, fordi det, vi laver, kræver praktisk forståelse. Vi skal passe på med ikke at over-akademisere vores opgaveløsninger, for i en kampbataljon er det vores evne til at føre, læse terrænet og fjenden hurtigt samt løse den opgave, vi har fået, der er afgørende. Det sker igennem praktisk indøvelse og overindlæring. På Spring Storm har vi løst en masse opgaver, og det har været en uvurderlig øvelse. Uvurderlig simpelthen – fordi den har haft alt det, der skal til. ■

Advokater med lang baggrund i Forsvaret, giver 20% rabat på advokatrådgivning til private

Vi har indgået aftale med HOD om medlemsrabat på advokatrådgivning.

Du kan således med fordel få berigtiget din bolighandel, styr på dine ansættelsesrettigheder, udarbejdet testamente eller ægtepagt, blive rådgivet om papirløst samliv, børn og samvær eller opløsning af parforhold – med andre ord, alt hvad du har brug for som privatperson.

Ring på tlf. **43 43 43 61** og hør om dine muligheder eller send os en mail på **info@bakertillylegal.dk**

Claus Rehl, Advokat (H)
PLR

Nicholas Ø. Keller, Advokat (L)
GHR

bakertilly
LEGAL ADVOKATFIRMA

Lily Brobergs Vej 57
2500 Valby

Eller

Korskildelund 6 2670
Greve

info@bakertillylegal.dk

Tlf. (+45) 43 43 43 61

PÅ STØT ATLANTISK KURS

'Europæerne er nødt til at erkende, at USA's blik er rettet mod Østasien. Vi skal derfor bruge ressourcer på at tage ansvar for vores egen baghave', siger Lone Wisborg, Danmarks NATO-ambassadør. Hun og hendes stab er for tiden travlt beskæftiget med forberedelser til alliancens 75-års jubilæumstopmøde i Washington.

TEKST NIELS-BIRGER DANIELSEN FOTO ERIK LUNTANG

MED DEN DANSK-AMERIKANSKE FORSVARSAFТАLE I DECEMBER

2023 bekræftede Mette Frederiksens regering mere entydigt end nogen sinde før Danmarks forpligtelse på de transatlantiske bånd i NATO. Statsministeren har tilsvarende ved flere lejligheder lagt luft til ideer fra den franske præsident Emmanuel Macron i retning af et mere eller mindre fransk-ledet europæisk forsvar.

Og med ambassadør Lone Dencker Wisborg som chef for Danmarks Faste Repræsentation ved NATO-hovedkvarteret i Bruxelles har regeringen valgt en oplagt person til at eksekvere linjen. Wisborg afviser at sige noget om den udbredte bekymring for den eventuelitet, at Donald Trump igen bliver valgt til præsident og derpå reducerer USA's engagement i NATO og i forsvaret af Europa. Senest har præsident Macron på ny - med et kraftigt ordvalg - fremhævet dette scenarium.

- Jeg vil ikke kommentere hypoteser. Jeg forholder mig til Plan A, der går ud på, at USA fortsætter sit engagement, siger hun i et interview med Officeren.

Derimod vil Lone Wisborg, der har siddet på posten siden september 2022, gerne tale om betydningen af en forstærket europæisk indsats.

- Den største bevægelse, der er sket i min tid som NATO-ambassadør, er, at europæerne har taget til sig, at de må tage et større ansvar for egen sikkerhed. Ukraine-krigen har været katalysator for erkendelsen af, at der eksisterer en trussel mod europæisk territorium.

Hun kom til Bruxelles efter godt tre år som Danmarks ambassadør i USA. Forespurgt, hvor vidt erfaringerne fra Washington har betydning for hende i dag, svarer hun bekræftende:

- USA er langt det største land i Alliancen. Jeg ved noget om, hvordan amerikanerne tænker, og kan analysere, hvordan de vil se på et spørgs-

mål, hvordan de vil lægge sig - ikke mindst ud fra en viden om, hvordan Kongressen fungerer. Et eksempel er procedurerne og det komplicerede forløb vedrørende Ukraine-støttepakken.

Fra årene i Washington kender hun den nuværende amerikanske NATO-ambassadør, Julianne Smith, der dengang var sikkerhedspolitisk rådgiver for udenrigsminister Anthony Blinken.

Det står og falder med netværk

Med den oplysning åbner Lone Wisborg for et centralt element i sit virke: netværk. Det fremgår af hendes skildring af det daglige arbejde.

- NATO har to søjler, en militær og en politisk. Flere initiativer bearbejdes først i den militære søjle, der ledes af Militærkomitéen. Her bliver militære råd udarbejdet, der forelægges den politiske søjle, der har Det Nordatlantiske Råd som øverste instans, forklarer hun.

Opgaven for Danmarks Faste Repræsentation er derpå at yde en velkoordineret indsats for at få størst mulig indflydelse.

- Vi taler med lande, som vi mener er toneangivende. Vi spørger hjem til København, hvad vi skal mene om den sag, det handler om. Det er også vigtigt at tale individuelt med de enkelte allierede lande - gennem netværk, i form af kaffeaftaler eller lignende - for at få et nøjagtigt billede af deres interesser og holdninger. Og for at få viden om, på hvilke punkter de eventuelt har nogle 'røde linjer', beretter Lone Wisborg.

Refererer til tre myndigheder

Danmarks Faste Repræsentation ved NATO omfatter DANATO, der er den politiske repræsentation, og DAMIREP, der er Danmarks militære repræsentation ved NATO's hovedkvarter. Som ambassadør er Lone Wisborg repræsentationens chef og

Danmarks Faste Repræsentant i Det Nordatlantiske Råd (North Atlantic Council, NAC).

Chefen for DAMIREP er viceadmiral Frank Trojahn, der er Danmarks permanente repræsentant ved NATO's Militærkomité og EU. Også han personificerer - parallelt med repræsentationschefen - båndene til USA.

Frank Trojahn var forsvarsattaché på ambassaden i Washington i en stor del af Lone Wisborgs ambassadør-periode. I et interview i Officeren nr. 6 fra 2022 fortalte han udførligt om bl.a. sit samarbejde med den amerikanske forsvarsstab i Pentagon-bygningen.

Danmarks Faste Repræsentation refererer til tre danske myndigheder: Udenrigsministeriet, Forsvarsmi-

Vi taler med lande, som vi mener er toneangivende.

Vi spørger hjem til
København, hvad vi skal
mene om den sag, det
handler om. Det er også
vigtigt at tale individuelt
med de enkelte allierede
lande – gennem netværk,
i form af kaffeaftaler eller
lignende – for at få et
nøjagtigt billede af deres
interesser og holdninger.
Og for at få viden om,
på hvilke punkter de
eventuelt har nogle
'røde linjer'.

Lone Wisborg,
Danmarks NATO-ambassadør

nisteriet og Forsvarskommando-
en. Organisatorisk refererer Lone
Wisborg til Udenrigsministeriet og
Forsvarsministeriet, mens kontakten
til Forsvarskommandoen varetages af
Frank Trojahn.

- Men ofte foregår kontakten i form
af videokonferencer med alle myn-
digheder med om bordet, bemærker
ambassadøren.

De vigtige fællesskaber

Samtidig med, at Lone Wisborg
pointerer det enorme omfang af de
opgaver, som de sikkerhedspolitiske
trusler medfører, hæfter hun sig ved
fremskridtene.

- Vi viser i Europa, at vi tager an-
svar; det er vigtigt for amerikanerne.
Vi skal frem i bussen, vise større en-
gagement, udvikle større kapaciteter
og styrke det transatlantiske samar-
bejde, erklærer hun.

- Vi skal som europæere erkende,
at USA's blik er rettet mod øst. Vi skal
derfor bruge ressourcer på at tage
ansvar for vores egen baghave. Vi
skal forstå, at amerikanerne også har
brug for ressourcer andre steder.

Her kommer afskaffelsen af det
danske EU-forbehold på forsvarsom-
rådet efter folkeafstemningen i 2022
ind i billedet.

- Det må ses som et udtryk for, at
den proces ønsker vi fuldt ud at være
en del af. Det, vi ser for tiden, er en
bevægelse fra en unipolær verden til
en verden med flere magtcentre. Den
regelbaserede verdensorden er ud-
fordret; magt erstatter i stigende grad
regler. Som et lille land har Danmark
afgørende interesse i en regelbaseret
verdensorden, så udviklingen gør
det endnu vigtigere for os at deltage i
fællesskaber.

Komplementære partnere

Lone Wisborgs embedsperiode i
Bruxelles falder stort set sammen
med perioden efter afskaffelsen af
forsvarsforbeholdet. Hun har bl.a. set

et tæt samarbejde udvikle sig mellem
NATO's og EU's stabe. EU er frem-
trædende i udviklingen af militære
kapabiliteter.

- Det ser NATO positivt på. 'Jo mere,
desto bedre' er holdningen. Det gæl-
der hvad som helst, der kan forbedre
det europæiske afskrækkelses-po-
tential, siger ambassadøren.

- EU er stærk på penge, lovgiv-
ning, industripolitik og forskning, og
unionen fremsatte i marts en fælles
meddelelse om sin første forsvarsin-
dustrielle strategi. NATO har ansvaret
for udvikling af standarder, fastsæt-
telsen af, hvad vi har brug for – d.v.s.
styrkemål – og for territorialforsvaret
i Europa. EU og NATO overlapper på
visse områder, men komplementerer
først og fremmest hinanden.

Dermed understreger hun i sær-
deleshed, at EU ikke er på vej mod
nogen rolle, når det gælder egentlig
militær afskrækkelse. Når f.eks. EU
har opbygget reaktionsstyrker på
5.000 soldater, skal det ikke ses som
et begyndende bidrag til NATO's
styrke på kort beredskab, der p.t. er
på ca. 300.000 soldater. EU-styrker-

ne er beregnet til EU-operationer og
-missioner uden for EU-området.

Forbereder topmøde

Der er for tiden stor travlhed i
NATO-repræsentationen på grund
af ikke mindst det kommende
NATO-topmøde den 9.-11. juli. I an-
ledning af alliancens 75-års jubilæ-
um afholdes det i Washington D.C.,
hvor Den nordatlantiske Traktat blev
undertegnet den 4. april 1949 af de 12
grundlæggerlande, bl.a. Danmark.

- Vi forbereder en række beslutnin-
ger. Det sker både på møder med alle
32 allierede med en formel dags-
orden og gennem uformelle møder
og kontakter. Jeg taler med alle. Det
er vigtigt. Alliancens beslutninger
træffes i enighed, så det er vigtigt, at
alle omkring bordet er med, beretter
Lone Wisborg.

Samarbejdet i den nordiske gruppe
er særlig tæt.

- Det gør en kæmpe forskel, at Sve-
rige og Finland nu er med, selv om jeg
vil understrege, at der ikke er tale om
nogen nordisk blok. Kontakten til de
store lande er vigtig – med USA som
langt det vigtigste enkeltland.

Da interviewet fandt sted midt i maj,
var Lone Wisborg endnu ikke klar til at
give noget bud på, hvad hovedpunk-
terne på topmødets dagsorden vil
blive. Men forsvar og afskrækkelse,
støtte til Ukraine og globale partner-
skaber vil givetvis komme til at indgå.

- Og så er det ingen hemmelighed,
at vi fra dansk side har en stærk posi-
tion på f.eks. teknologi-dagsordenen.
Den danske ambassadør samarbejder
med NATO-stabsmedlemmer – typisk
fra laget under generalsekretær Jens
Stoltenberg, der består af en halv
snes assisterende generalsekretæ-
rer.

- Alle repræsentationerne er pla-
ceret inde i NATO-hovedkvarteret, så
det er nemt at komme til møder. Vi er
en slags landsby. Man kan gå til læge
og frisør og mange andre ting, så vi

”

Det gør en kæmpe forskel, at Sverige og Finland nu er med, selv om jeg vil understrege, at der ikke er tale om nogen nordisk blok. Kontakten til de store lande er vigtig – med USA som langt det vigtigste enkeltland.

Lone Wisborg,
Danmarks NATO-ambassadør

behøver slet ikke at forlade den store glasbygning i løbet af en arbejdsdag. Ud over NATO-staben og de andre ambassadører har jeg naturligvis stats-, udenrigs- og forsvarsministerne i København som faste samarbejdspartnere.

Kun halvt sammenfaldende med EU

Efter betragtningerne om betydningen af samarbejdet med EU bringer Lone Wisborg endnu et perspektiv på bane.

- EU kan give løsninger på rigtig meget, men vi skal huske, at godt nok bor der 500 millioner indbyggere i NATO's EU-lande, men alliancen har også lande med tilsammen ligeledes 500 millioner uden for EU.

Blandt dem er USA, Canada, Storbritannien og Norge.

- Relationen mellem EU-kernelandene Frankrig og Tyskland er også vigtig i NATO; de er drivende lande i bl.a. forsvarsindustriel sammenhæng. Men også ikke-EU-landet Storbritannien er en væsentlig spiller. Vi har brug for deres industrielle kapaciteter, siger hun.

Om Storbritannien ligefrem - som den sikkerhedspolitiske ekspert Elisabeth Braw vurderede i Officeren nr. 2 - er 'NATO's uofficielle nr. 2', vil Lone Wisborg ikke udtale sig om.

- Jeg vil ikke sætte numre på. Vi skal have alle om bord. Vi har hver vores rolle.

Tæt på store beslutninger

Lone Wisborg, der er 58 år, fik eksamen som jurist i 1991 og blev derefter ansat i Udenrigsministeriet. Sikkerhedspolitik blev tidligt et centralt element i karrieren.

1995-98 var hun førstesekretær på ambassaden i Tallinn, Estland, hvor sikkerheden over for Rusland til stadighed har topprioritet - også dengang, da NATO endnu så Rusland som en potentiel fremtidig samarbejdspartner.

I årene 2001-03 var hun ministersekretær for den konservative udenrigsminister Per Stig Møller. Det var de historisk centrale år efter '9/11' - Al-Qaeda-terrorangrebet den 11. september 2001 på Twin Towers i New York og Pentagon i Washington.

Dermed fulgte hun på nærmeste hold beslutningsprocesserne, der først førte til udsendelsen i 2002 af enheder fra Jægerkorpset og Frømandskorpset til Afghanistan som en del af den NATO-ledede styrke ISAF (*International Security Assistance Force*), dernæst - i 2003 - til den danske deltagelse i den 'koalition af villige', som under amerikansk ledelse og uden FN-mandat angreb Irak under Saddam Hussein.

Beslutningen var kontroversiel og blev kun vedtaget med et snævert flertal i Folketinget.

2004-06 var hun souschef på den danske ambassade i Warszawa. Dermed tiltrådte hun i året for den store udvidelse med syv øst- og central-europæiske lande og med Polen som et stadig næsten nyt NATO-medlem.

I sin tid som ambassadør i Washington spillede hun en central rolle, da en diplomatisk krise på topniveau skulle håndteres. Det var den, der opstod, da præsident Donald Trump at i 2019 tilbød at købe Grønland af Danmark - et tilbud, som statsminister Mette Frederikssens kategorisk afviste. ■

Lone Dencker Wisborg

Fra 2022: Dansk NATO-ambassadør i Bruxelles

2019-22: Dansk ambassadør i Washington D.C.

2017-19: Direktør for Ressourcer og Organisationsudvikling, Udenrigsministeriet

2015-17: Direktør for Udenrigspolitik, Udenrigsministeriet

2011-15: Dansk ambassadør i Madrid

2009-11: Centerchef for Global Sikkerhed, Udenrigsministeriet

2007-09: Chef for Sikkerhedspolitisk Afdeling, Udenrigsministeriet

2006-07: Fondschef, Bikuben-fonden

2004-06: Ambassaderåd og stedfortrædende missionschef, Warszawa

2001-03: Ministersekretær for udenrigsminister Per Stig Møller

1999-2000: Fuldmægtig i Folketingets Internationale Afdeling og sekretær for Forsvarsudvalget

1995-98: Førstesekretær ved den danske ambassade i Tallinn

1992-95: Fuldmægtig, Udenrigsministeriet

Vælg Tryg og få ekstra **fordele**

HOD har en attraktiv aftale med Tryg om forsikringer til medlemmerne.

Vælg os og få blandt andet:

- hurtig hjælp døgnet rundt
- særlig rabat på forsikringer gennem aftalen
- Mulighed for bonus fra TryghedsGruppen
– Typisk 5-8%

Vi har også forsikring til kadetter – indbo-, rejse- og personforsikring fra samlet 200,- om måneden. Inkl. Gebyrer og afgifter

Læs mere ved at **scanne QR koden**,
ring 70 33 25 25 eller **besøg**
tryg.dk/partner/hod.

FOR STOR TIL DANMARK

Kaj Birksteds strålende karriere i Royal Air Force kom ham ikke til megen nytte, da han i 1945 vendte tilbage til det danske forsvar. Manden, som mange anså for en naturlig chef for det nye Flyvevåben, mødte bureaukratisk og kollegial modstand fra første dag.

TEKST NIELS-BIRGER DANIELSEN, JOURNALIST, CAND. PHIL. I HISTORIE

KUN TRE ÅR fik krigshelten Kaj Birksted (1915-1996) med flyvernavnet 'Birk' som stabschef for Flyvevåbnet, inden han i 1953 røg ud i kulden. I den interne danske sammenhæng var det ikke nogen fordel, at han havde gjort en stor karriere i Royal Air Force under Anden Verdenskrig. De officerer, der havde været i Danmark under krigsårenes samarbejdspolitik, og oberst Birksted stod simpelthen hinanden for fjernt.

Derefter forlod han Danmark og arbejdede til sin pensionering i 1980 i højt betroede, men offentligt upåagtede funktioner hos først SHAPE (den allierede overkommando) og dernæst i NATO-hovedkvarteret i Paris (senere Bruxelles).

Alligevel nåede han at blive en af efterkrigstidens mest indflydelsesrige danske officerer. Det var ham, der var arkitekten bag de reformer, der fik Flyvevåbnet på ret kurs efter nogle svære år oven på grundlæggelsen i 1950.

Det fremgår af biografen *Birk*, som forfatteren Thomas Harder udgav for nylig på Gads Forlag.

Det katastrofale årti

Det nyetablerede værn blev ramt af et stort antal ulykker i 1950'erne. Frem mod 1953 forulykkede 37 krigsfly med 34 dræbte som konsekvens.

Den selvbevidste Birksted havde fra begyndelsen svært ved at samarbejde med Flyvevåbnets chef, generaløjtnant Christian Førslev, og i 1953 blev han forsat til en lavere post, og Kaj Birksted indgav sin afskedsansøgning. Den afviste forsvarsminister Rasmus Hansen imidlertid at tage imod, og i stedet blev den 38-årige officer sendt på en længere sygeorlov.

Inden sin fratræden afleverede obersten et to sider langt notat med forslag til gennemgribende reformer ud fra den præmis, at kerneårsagen til de mange ulykker var sammenblandingen af administrativ og operativ ledelse. Ud over forbedrede sikkerhedsregler var hovedlinjen en smidiggørelse og rationalisering af Flyverstabens og eskadrillernes organisation.

Den stærkt mandskabskrævende kontrol- og varslings-tjeneste skulle bygges op. Ikke mindst ud fra dagsordenen nu – 71 år senere – er det værd at bemærke, at Kaj Birksted anbefalede, at kvinder 'blev antaget til tjeneste efter de samme bestemmelser, der gjaldt for mænd'.

Da en brite tog over

Når en officer, der var kørt ud på et sidespor, alligevel fik afgørende indflydelse, skyldtes det, at general Førslev, der fik lov til at fortsætte på

topposten, blev pånødet en konsulent: den højt respekterede britiske luftmarskal Hugh Saunders. Det betød, at det danske Flyvevåben i realiteten havde en britisk chef i årene 1954-56.

Saunders trak på Birksteds erfaring og analyser, for lige så ildeset obersten var i dele af det danske officerskorps, lige så højt agtet var han i de britiske og amerikanske flyvevåbener. Derfor var løsningerne i høj grad præget af 'Birks' udkast.

Et hovedelement var oprettelsen af Flyvertaktisk Kommando (FTK) i 1955.

Forlod Danmark illegalt

Kaj Birksted var fra en velhavende grossererfamilie i Næstved, men forældrene udvandrede til USA, da han var helt lille. Efter at familien var vendt hjem til Danmark, blev han i 1936 optaget på Marinens Flyveskole og blev to år senere flyverløjtnant.

Ved Danmarks besættelse den 9.

”

Som det vigtigste får Thomas Harder trukket overbevisende op, at Kaj Birksted var en central hjerne bag koldkrigsforsvaret – ikke blot en hjemvendt flyverhelt, der ikke kunne tilpasse sig.

april 1940 var han vagthavende officer på Luftmarinestation København. En uge senere rejste han illegalt over Øresund sammen med en officer-skammerat i en motorbåd for at gå i norsk krigstjeneste under kampene mod den tyske invasion.

De unge mænd kom videre til Storbritannien. Derpå blev de skibs-officerer på fragtskibet 'Tasmania', der sejlede over Dakar, Cape Town til Calcutta og retur. Fra Calcutta ansøgte de om optagelse i det norske luftvåben, der var etableret af Norges eksilregering.

De blev optaget og meldte sig på basen *Little Norway* i Canada. Birksteds samlede krigsindsats kom til at udspille sig i regi af det norske luftvåben, der var indordnet under det britiske Royal Air Force.

Chef for to norske eskadriller

Fra efteråret 1941 fløj Kaj Birksted den legendariske Spitfire-jager. En skelsættende aktion for ham var kommandoraidet mod den franske havneby Dieppe i august 1942, hvor 70 eskadriller fra Royal Air Force havde til opgave at imødegå tyske luftangreb på kommandostyrken. Den britisk/canadiske aktion endte katastrofalt, og i kampen for at dække tilbagetoget tilbragte Birksted 7 af 16 timer på vingerne.

Kort efter blev han major og eskadrillechef, og sidst i 1943 fik han to eskadriller under sig. Den amerikanske jager P51 Mustang blev taget i brug, og 'Birk' blev leder af en Mustang-eskadrille.

I det sidste år spillede han en central rolle i planlægningen af rekognoscerings- og jagerbomberindsatsen op til invasionen i Frankrig i juni 1944.

Afslørende dagbog

'Birk' vendte i maj 1945 hjem til

København som den største danske krigshelt.

Der var udstrakt enighed om, at et selvstændigt flyvevåben var nødvendigt. Og selv om Birksted kun var 30 år, mente mange, at han var manden til at lede det kommende nye værn.

Det kom han ikke til, og en del af svaret findes i den dagbog, som Kaj Birksteds hustru førte. Parret levede et mondænt liv med en lejlighed i det centrale København, og Sonia Birksteds talent som værtinde betød en livlig strøm af kendte gæster - nærmest som uddrag af Blå Bog. Men et segment manglede næsten helt - nemlig politikere og danske officerer, der havde tjent i det danske forsvar under besættelsen.

Kaj Birksted blev i 1945 rådgiver for forsvarsminister Ole Bjørn Kraft og formand for Det luftmilitære Udvalg, der skulle forberede etableringen af et flyvevåben. Den bureaukratiske modstand var imidlertid aldrig fraværende. Den gik så vidt, at en personkreds sidst i 1940'erne forsøgte at miskreditere ham ved at så tvivl om hans bedrifter under krigen.

Solidt stykke militærhistorie

Thomas Harder - i forvejen kendt for bl.a. klassikeren *Anders Lassens krig* fra 2011 - formår i *Birk* at gøre sin hovedperson nærværende. Det har væ-

ret en krævende opgave, for Birksted var en reserveret mand, der på skrift mest holdt sig til faglige emner.

Forfatteren trækker imidlertid effektivt på den lange række af bedømmelser af og tjenstlige udtalelser om Kaj Birksted i løbet af hans karriere.

Læseren får et stykke gedigen militærhistorie. I skildringen af Marinens Flyvevæsen får vi at vide, hvorfor der ikke blev dannet et selvstændigt flyvevåben allerede i 1930'erne. Det var, fordi hverken Hæren eller Søværnet kunne bekvemme sig til at afgive de nødvendige kapaciteter. Harder skildrer med omhu luftkrigstaktik og detaljer som f.eks. formålet med at erstatte reflektorsigtet på en Spitfire-jager med et gyroskopsigte.

Som det vigtigste får Thomas Harder trukket overbevisende op, at Kaj Birksted var en central hjerne bag koldkrigsforsvaret - ikke blot en hjemvendt flyverhelt, der ikke kunne tilpasse sig.

Bogen

Titel: Birk - historien om Kaj Birksted

Forlag: Gads Forlag

Format: Indbundet, 365 sider, gennemillustreret

Er udgivet

KAMPEN FOR DEN LIBERALE VERDENS-ORDEN

Ny bog giver et sjældent indblik i Biden-regeringens bestræbelser på at repositionere USA i en geopolitisk omskiftelig verden.

TEKST PETER HEBO SØLLING, OBERSTLØJTNANT

JOURNALIST ALEXANDER WARDS ANMELDERROSTE BOG "THE INTERNATIONALISTS – THE FIGHT TO RESTORE AMERICAN FOREIGN POLICY AFTER TRUMP" giver et sjældent indblik i de logikker og ræsonnementer, der udgør grundstenene i Biden-regeringens udenrigspolitik, og som nu i over tre år har fungeret som strategisk kompas for USA's internationale ageren.

Bogen begynder sin fortælling i det øjeblik, hvor Hillary Clinton må sande, at kampen om præsidentembedet er tabt. Tvunget af den tyngende kendsgerning foretager hun kort efter midnat den 9. november 2016 et telefonopkald for at lykønske sin modkandidat med sejren. USA's 45. præsident hedder Donald Trump.

Blandt Clintons nærmeste rådgivere er i nederlagets stund Jake Sullivan. En ung og lovende komet inden for det demokratiske parti, og en af hovedarkitekterne bag den udenrigs- og sikkerhedspolitiske linje, som Hillary Clinton i sin valgkampagne har slået til lyd for.

Desillusioneret begiver Sullivan i kølvandet på den valgmæssige deroute sig i kast med en politisk katarsis og stiller sig selv spørgsmålet: Hvordan kunne det lykkes superka-

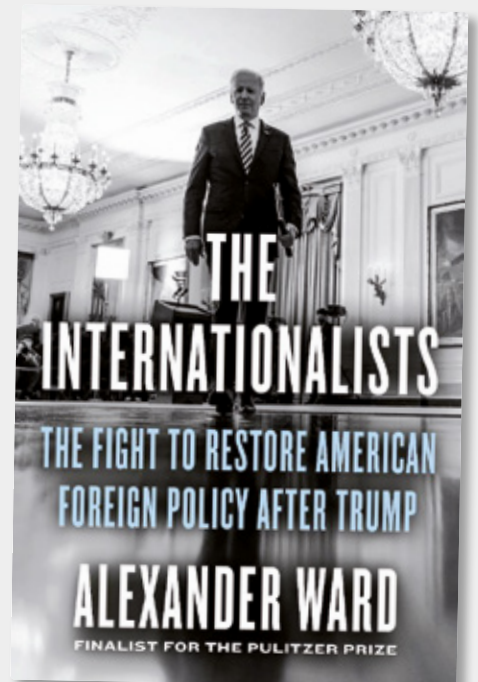
pitalisten, byggematadoren og den politiske novice Donald Trump at overbevise store dele af den amerikanske middel- og arbejderklasse om, at han vil være svaret på deres bønner?

En ny vision vækkes til live

Jake Sullivan når til den erkendelse, at man i Clinton-lejren har fejllæst implikationerne af årtiers demografiske og socioøkonomiske forandringer i USA. En udvikling, der i brede dele af den amerikanske befolkning har ført til en indgroet og dybtfølt indignation imod de etablerede politiske eliter i Washington D.C., som Hillary Clinton om nogen har været symbolet på.

Ydermere viser undersøgelser af valgresultatet, at en del af forklaringen på Trumps succes hænger sammen med hans vedvarende kritik af præsident Obamas udenrigspolitik, der i Trumps øjne har forrettet mere skade end gavn for almindelige amerikanere, og som – ifølge Trump – har baseret sig på geopolitiske præmisser, der hører en svunden tid til.

Således bliver nederlaget til Donald Trump startskuddet på en vækkelse for Jake Sullivan og en mindre kreds af tidligere juniorrådgivere i Obama-regeringen, heriblandt Anthony

Blinken. Som en fugl Fønix genrejser og reformulerer de det demokratiske partis politiske vision for USA og landets globale rolle og strategiske interesser i det 21. århundrede. Kimen er lagt til det, der få år senere kommer til at udgøre det ideologiske tankegods bag den såkaldte Biden-doktrin.

"Modsat Trump nærer Biden en grundfæstet tro på, at USA's nationale interessebevaretagelse, ud over fokus på Kina (Asia-Pacific), tjenes bedst ved et robust og relevant NATO kombineret med styrkelsen af handels-, teknologi- og sikkerhedsstrategiske relationer med EU og partnerlande i Asien."

Et sjældent indblik

Man skal ikke læse mange sider, før det står klart, hvorfor Ward har høstet et utal af roser for sin bog. Han demonstrerer i kraft af sit vid, sin knivskarpe pen og sans for dramaturgi et meget sikkert greb om den fortællende journalistik. Men det, der for alvor gør bogen særegen, er, at Ward har fået eksklusiv adgang til at interviewe flere af toprådgiverne på Bidens udenrigs- og sikkerhedspolitiske hold. Parallelt med veldokumenterede beskrivelser af hændelsesforløb bliver man som læser – i en yderst

”

Man skal ikke læse mange sider, før det står klart, hvorfor Ward har høstet et utal af roser for sin bog. Han demonstrerer i kraft af sit vid, sin knivskarpe pen og sans for dramaturgi et meget sikkert greb om den fortællende journalistik. Men det, der for alvor gør bogen særegen, er, at Ward har fået eksklusiv adgang til at interviewe flere af toprådgiverne på Bidens udenrigs- og sikkerhedspolitiske hold.

sjælden detaljeringsgrad – indviet i, hvad der foregår bag kulisserne ved møder i f.eks. USA's nationale sikkerhedsråd, samtaler mellem præsident Biden og andre landes regeringschefer, i bilaterale konsultationer på minister- og topembedsmandsniveau samt i internationale fora.

Gennem skildring af navnlig tre centrale begivenheder følger man præsidenten og hans hold af rådgivere, heriblandt USA's nationale sikkerhedsrådgiver, førnævnte Sullivan, i deres bestræbelser på at tilpasse USA's internationale indsatser og prioriteter i en tid præget af geopolitiske omvæltninger.

Ud af Afghanistan

Første centrale begivenhed er Bidens igangsættelse af en gennemgribende revurdering af USA's indsats

i Afghanistan. Resultatet bliver den skelsættende beslutning om at afslutte 20 års amerikansk – og dermed også international – militær indsats i Afghanistan. Udfaldet bliver som bekendt et kaotisk exit og et afghanske statsapparat, der i processen ganske enkelt imploderer.

En vanskelig balanceakt

Næste nedslag er et sammenstød mellem palæstinensere og israelske bosættere i det besatte Østjerusalem, som udvikler sig til en regulær krise. Fra amerikansk side vælger man at betone Israels ret til at forsvare sig selv, samtidig med at man i fortrolighed tilskynder den israelske regering til at udvise tilbageholdenhed af hensyn til den palæstinensiske civilbefolkning. Det fremkalder dog betydelige protester både internationalt og især fra fløjen af såkaldte progressive internt i det demokratiske parti, og efter få uger må Biden sadle om og øge presset på Netanyahu-regeringen for at få sat en stopper for de væbnede sammenstød.

Rusland bekender kulør

Bogen behandler herefter optakten til og det første år af Putins brutale forsøg på med militær magt at indlemme hele Ukraine i Ruslands magtsfære. Med den skelsættende begivenhed lider den nærmest grænseløse optimisme, der prægede den vestlige verden i kølvandet på Sovjetunionens opløsning, definitivt skibbrud.

Et afgørende vendepunkt

Alexander Ward har skrevet en yderst vedkommende og læseværdig bog, der er højaktuel, og som er den første sammenhængende udlægning af Biden-regeringens udenrigspolitiske doktrin og dens bagvedliggende strategiske rationaler. Rammesætningen er rivaliseringen i amerikansk politik mellem de såkaldte internationalister (Biden) og isolationister (Trump) om, hvilken rolle USA skal spille i verden. En historisk strid, der på ny er vakt til live på grund af to årtier, hvor flere og flere amerikanere har oplevet, at deres levevilkår i tiltagende omfang er blevet forringet, og hvor polerne i

det amerikanske politiske spektrum er blevet trukket markant op. Men som Alexander Ward slår fast: uanset hvad udfaldet bliver af striden, vil det ikke ændre på det strategiske skift i USA's udenrigspolitik, der i disse år tager form. Måden og metoden vil være forskellig, afhængigt af hvem der indtager Det Hvide Hus, men den overordnede hensigt vil være den samme. Som konsekvens heraf, påpeger Ward, vil Europa fremover skulle påtage sig et langt større ansvar for egen sikkerhed, stabilitet og velstand, men må også fremstå som del af kampen for den liberale verdensorden.

”The Internationalists” er oplagt læsning for officeren, fordi bogen giver et kvalificeret indspark til den aktuelle debat om de sikkerhedspolitiske konsekvenser for Vesten qua USA's tab af relativ magt globalt. De sikkerhedspolitiske dynamikker er under hastig forandring med et kompleks og uforudsigeligt trusselsbillede til følge for Europa – og dermed Danmark, hvis vigtigste strategiske allierede siden afslutningen på Den 2. Verdenskrig har været USA. Omstændigheder, der uvægerligt får betydning for Forsvarets opgaveløsning og officerens virke de næste mange år.

Peter Hebo Sølling er oberst-løjtnant og chef for Adjutantur-sektionen i Forsvarskommandoens Ledelsessekretariat. I tillæg til sin mi-

litære karriere, hvor han bl.a. har været forsvarsattaché i Kabul, er han indehaver af en kandidatgrad (M.A.) i internationale relationer fra The Fletcher School of Law and Diplomacy i Boston, USA.

Når du finder den rigtige, er du ikke i tvivl

Er du i tvivl om du har den rigtige bank? Det er vores kunder ikke. For tredje år i træk vinder Lån & Spar prisen for at have de mest loyale bankkunder i Danmark. Faktisk ville 86 pct. af vores kunder genvælge Lån & Spar, hvis de skulle vælge bank i dag. Det viser en uafhængig undersøgelse fra konsulenthuset Loyalty Group.

Er du medlem af HOD – men ikke kunde i Lån & Spar?

I så fald går du glip af en række fordele, du som medlem har adgang til. Som MedlemsKunde får du Danmarks højeste rente på din lønkonto, og du får en rådgiver med ekspertise i de forhold, der gælder for netop medlemmer af HOD. Hvorfor får du disse fordele? Fordi HOD er medejer af Lån & Spar og ønsker at give sine medlemmer de bedst mulige vilkår – også i banken.

Udnyt de fordele, der følger med dit medlemskab af HOD – bliv MedlemsKunde i dag.

Gå ind på lsb.dk/hod eller ring 3378 1999.

Kilde: Loyalty Groups
Brancheindex Bank 2023

Lån & Spar

MANGLENDE HONORERING FOR MERARBEJDE I 2023

HOD BLEV KONTAKTET AF ET MEDLEM,

som ved årsskiftet 2023/2024 havde en del merarbejdstimer stående. Den pågældende havde i den forbindelse været til møde med sin chef, som havde påpeget problemet og gjort opmærksom på, at der ikke var økonomi til at udbetale merarbejdet.

Da medarbejderen samtidig stod for et stillingsskift, hvor han inden for kort tid skulle starte på et nyt tjenestested, foreslog man, at han kunne få lidt af merarbejdet udbetalt, og at resten kunne overføres til det nye tjenestested, og så kunne han bruge resten af 2024 til at afvikle merarbejdet.

HOD har nu begæret forhandling, idet der reelt er tale om brud på de aftaler, vi har indgået. Merarbejdet skal senest honoreres

ved udgangen af kvartalet efter normperiodens udløb, det vil sige udgangen af marts 2024.

Ved stillingsskift **skal** merarbejdet honoreres, og kompetencen til at aftale dette videreført ligger ved HOD.

Ved almindelige forhold, altså hvis man fortsætter i stillingen, kan man efter aftale mellem medarbejder og chef forlænge afviklingen i et år ud over normperioden, men chefen kan ikke tvinge en medarbejder til det.

Sagen verserer stadig mellem FPS og HOD.

Konsulent Steen Gøtsche

OFFICEREN

Nr. 3 /2024, 33. årgang

ISSN: 2445-5326
Fagbladet Officeren er udgivet af Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD)
Borupvang 2B, 2. tv
DK-2750 Ballerup
Tlf. +45 3315 0233
Fax: +45 3314 4626
www.hod.dk
Facebook: Hovedorganisationen af Officerer i Danmark

Ansvarshavende redaktør:

Oberstløjtnant Niels Tønning
+45 2237 3966
niels@hod.dk

Redaktør:

Pressechef Vickie Lind
+45 5159 0742
vickie@hod.dk

Grafisk design:

ThinkCreative

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer:

Ocean Design ApS
Dragstrupvej 12, Dragstrup
3250 Gilleleje
Annoncechef Casper Aistrup
cha@oceanmedia.dk
+45 3154 0300

Annoncepriser:

1/1 side: kr. 9.450
1/2 side: kr. 5.850
1/4 side: kr. 3.500
1/8 side: kr. 2.350
Priserne er inkl. 4 farver.

Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise annoncer, der strider mod bladets tone og ånd.

Deadline for indlæg og annoncer:

Blad nr. 4/2024: 5. august
Som udkommer: 4. september
Blad nr. 5/2024: 23. september
Som udkommer: 30. oktober
Blad nr. 6/2024: 18. november
Som udkommer: 18. december

Abonnement: 828,- kr. pr. år.

Redaktion afsluttet den 4. juni 2024.

Kontrolleret oplag: 5.122 i perioden 1. juli 2017 - 30. juni 2018

Fagbladet Officeren er via trykkeriet Jørn Thomsen Elbo A/S certificeret efter følgende internationale standarder: ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, FSC-certificering og SvaneMærket. Magasinet er trykt på miljørigtigt papir med vegetabiliske farver.

32

– Det, vi ser for tiden, er en bevægelse fra en unipolær verden til en verden med flere magtcentre. Den regelbaserede verdensorden er udfordret; magt erstatter i stigende grad regler. Som et lille land har Danmark afgørende interesse i en regelbaseret verdensorden, så udviklingen gør det endnu vigtigere for os at deltage i fællesskaber.

Lone Dencker Wisborg,
NATO-ambassadør

Læs: På støt atlantisk kurs